

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 19 (415) — 11 mai 1963

lacăra

19

Sculptorul bălmărean Vida Gheza, maestru emerit al artel, în atelierul său.
Fotografie de S. STEINER

Proletariat din toate sârile, unști-odă!

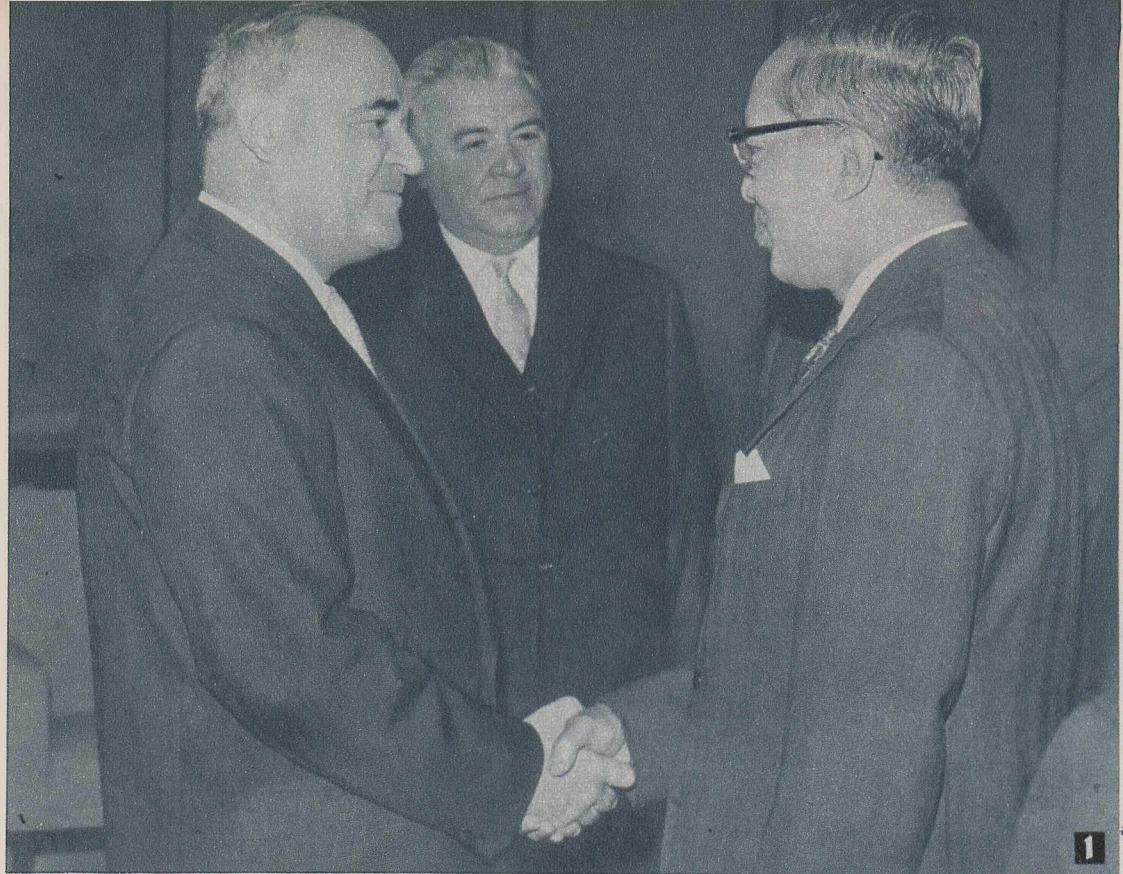
Anul XII nr. 19 (415) — 11 mai 1963

Flacăra

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA ȘCINTEII
 Căsuța poștală: 3507, Of. 33
 Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

VIZITA SECRETARULUI GENERAL AL O.N.U., U THANT

1 Primirea de către președintele Consiliului de Stat al R. P. Romine, Gheorghe Gheorghiu-Dej, și președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a secretarului general al O.N.U., U Thant, la Palatul Consiliului de Stat.

2 Membrii Consiliului științific al Universității București și un mare număr de studenți l-au salutat cu căldură pe secretarul general al O.N.U. cu prilejul vizitei făcute la Universitate.

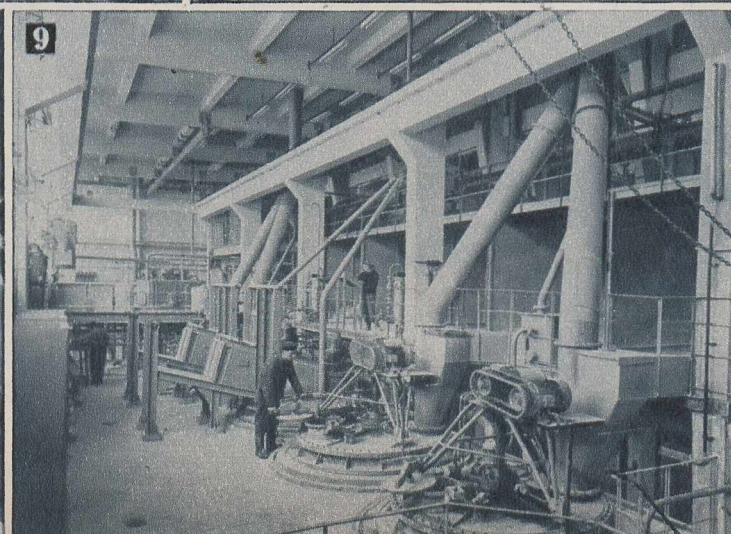
3 Scurt popas pe litoral, la Mamaia.

4 După vizita la Muzeul de Artă al R. P. Romine, secretarul general al O.N.U., U Thant, a scris în cartea de aur printre altele: „Acest muzeu este o mărturie a marii bogății culturale a României!”.

5 U Thant vizitând Piața Palatului din București.

Fotocronica Flacării

5

4

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

6 La Institutul de cercetări zootehnice-Săftica, Regiunea București, sînt în plină desfășurare lucrările menite a asigura sectorului zootehnic furaje suficiente și de bună calitate.

7 Brigada de la sonda nr. 72, Filipeștii de Pădure, schela Moreni, este frunțasă în întrecere. În luna aprilie ea a depășit cu 4% planul lunar de forare.

8 Pavilionul R. P. Romine din cadrul Tîrgului internațional de la Tokio se bucură de o înaltă apreciere din partea vizitatorilor. Recent, pavilionul țării noastre a fost vizitat de Hirohito, împăratul Japoniei, și soția sa, precum și de numeroase personalități oficiale japoneze și membri ai corpului diplomatic.

9 Imagine de la Fabrica „Colorom” din Codlea, înzestrată cu secții moderne, de înaltă tehnicitate, al căror utilaj a fost fabricat în țara noastră. „Colorom” produce coloranți de bună calitate pentru fibre textile și sintetice, mase plastice, piele, lemn etc.

10 La invitația guvernului sovietic, Fidel Castro Ruz, prim-secretar al Conducerii naționale a Partidului Unic al Revoluției Socialiste, prim-ministru al Republicii Cuba, se află în Uniunea Sovietică într-o vizită de prietenie. În fotografie: Fidel Castro în mijlocul artiștilor Teatrului Mare din Moscova, după un spectacol cu „Lacul lebedelor”.

11 Demonstrație pe străzile New Yorkului. „Impozitele pe vânzarea mărfurilor constituie o măsură discriminatorie împotriva populației New Yorkului”, „Nu se mai face vânzare, mr. Wagner” (primarul orașului — n.n.) — scrie pe pancartele purtate de manifestanți, în rîndurile cărora se aflau și comercianții din oraș.

12 În numeroase țări au continuat să se desfășoare acțiuni de protest împotriva asasinării lui Julian Grimau. În fotografie: locuitorii ai orașului Frankfurt pe Main (R.F. Germană) au deșus la consulatul spaniol din oraș o coroană de flori pe a cărei panglică stă scris: „Luptătorului antifascist J. Grimau”.

13 Marea grevă declarată de metalurgistii din landul Baden-Württemberg revendicînd sporirea salariilor și îmbunătățirea condițiilor de lucru constituie răbufnirea unuia dintre cele mai asușite conflicte sociale de la constituirea Germaniei occidentale. În fotografie: greviștii de la uzinele „Lanz” în fața sediului sindicatului.

12

13

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 12 MAI 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — Telegazeta pioniștilor; Extraordnarele aventuri ale lui Așchiuță, până la... colțul străzii; Sport în sală: scrimă, box, handbal; Filmul „Petee și robotul” 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 19.00: Varietăți — Transmisiune de la studioul de concerte al Radioteleviziunii. Iși dau concursul: Grigore Vasiliu-Bîrlig, Silvia Dumitrescu-Tîmnică, Teodora Lucaciu, Irișel Liclu, Gabriel Popescu, Valentina Masșini, Magdalena Popa, Maria Rădoi, Sorina Dan, Cristina Hammel, Gabriela Danovski, Tita Bărbulescu, Ion Piso, Constantin Drăghici, Ion Dichiseanu, Gh. Colovelea, George Bunea, Constantin Stănescu, Ion Bogza, prestidigitatorul Ovidiu René, Petre Ciortea, Bojidar Petrov, Ștefan Ionescu, Nicușor Predescu, Anatol Dumitrescu, duo Măreș. Conducerea muzicală — Jean Ionescu. Coregrafia — Oleg Danovski 20.00: Jurnalul televiziunii 20.15: Partea a doua a emisiunii de varietăți 21.30: Atlas literar — Țara Birsei 21.50: Povestiri pescarișe (ecranizări după cunoștințele schișe ale lui A.P. Cehov). În încheiere: Buletin de știri, sport și buletin meteorologic.

LUNI 13 MAI 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știință și tehnică pentru tineretul școlar 19.45: Filmul românesc „Hoața de la circ” 19.55: Vitrina literară 21.00: Transmisiune de la Sofia — Pagini din opere iubite 21.30: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

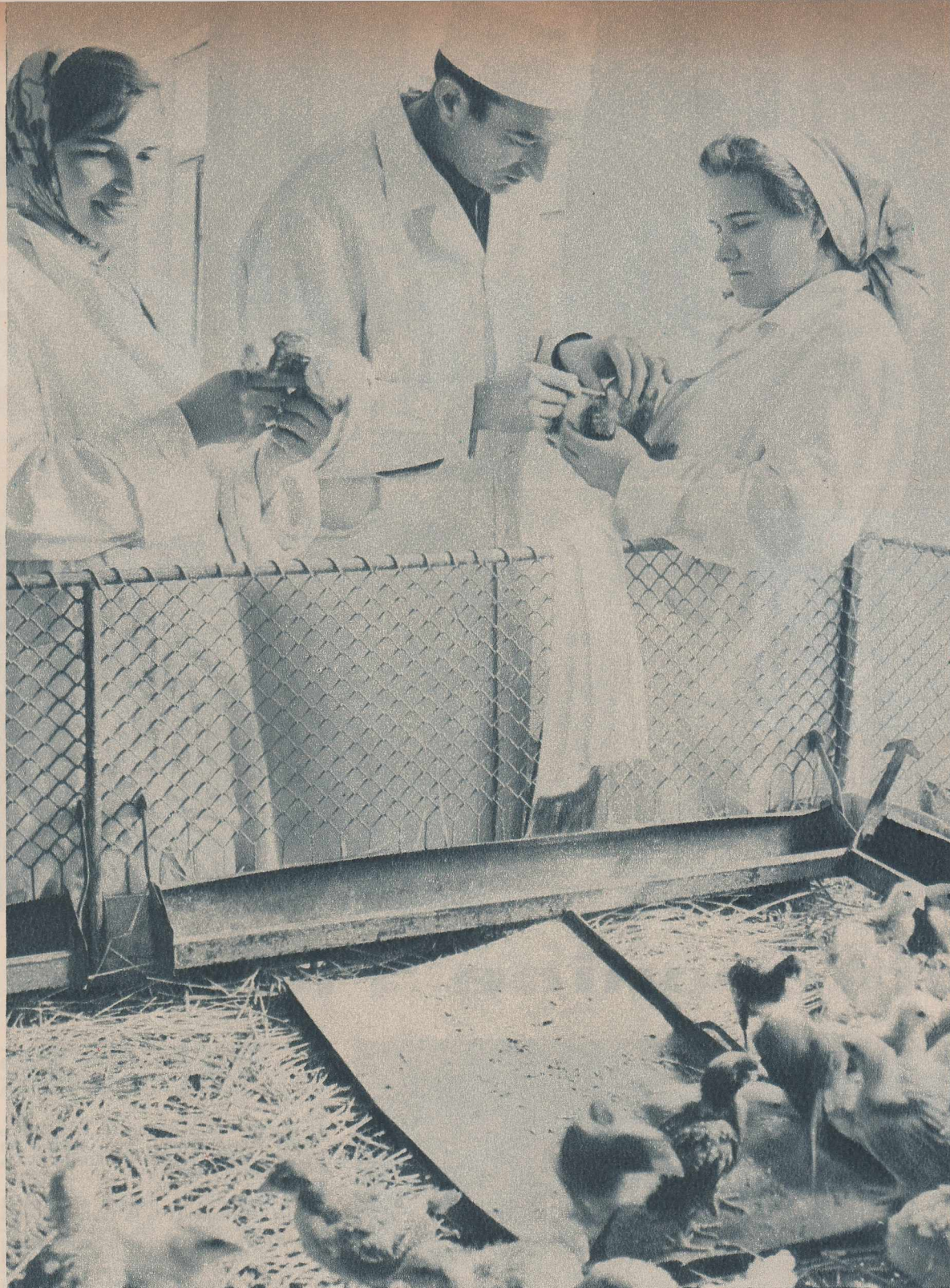
MĂRȚI 14 MAI 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știți să desenați, copii? 19.40: Emisiune de știință 20.00: Concert susținut de Muzica reprezentativă a armatei cu concursul soliștilor și corului Ansamblului de cîntece și dansuri al armatei. Dirijor — general-maior Dumitru Eremlia. În pauză: șah. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MIERCURI 15 MAI 17.00: Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins — Telegazeta săptămîni; Munca de cercetare în sprijinul producției; Noi apariții în domeniul construcțiilor; Reportajul filmat „Frumosul în uzină”; Inovații și inovatori; Emisiune de artă plastică — Aurel Ilquidi; Muzică ușoară interpretată de tineri soliști 19.00: Emisiunea pentru sate. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 16 MAI 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — „Căpitanul Val-Virtej înnoadă și deznoadă...” 19.45: Fire de tort 20.10: Filmul artistic italian „Cronica amanților săraci” 21.50: Magazinul inimilor. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÎMBĂȚĂ 18 MAI 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru cei mici — „Iepurașul Țupa-Țup” 19.30: Transmisiune de la Teatrul de stat de operă — „Rose-Marie” de Friml. În pauze: În fața hărții; Filmul documentar „Pe uscat și pe mare”. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

Pentru preîntîmpinarea îmbolnăvirilor, cînd împlinesc trei săptămîni, puil sînt vaccinați.

Vedere generală a „casei de naștere” a puilor: stațiunea de incubajie.

Pui de aur

**CLOȘCA
CU
ZECI DE MII
DE PUI**

Nu cotcodăcește. Nu face ouă. Face pui. Nu 15-20. Foarte mulți: 85.000. Nu cade cloșcă o dată sau de două ori pe an, ci de zece ori. În materie de scoatere a puilor e mai bună decât o găină naturală. În primul rînd pentru că e mai produc-

ră. În al doilea rînd pentru că e mai economică. Deci avem de-a face cu o cloșcă re-și împarte căldura de mamă, în egală măsură, pentru toți cei 85.000 de pui care se nasc sub ocrotirea ei.

Am fost recent în vizită la o asemenea cloșcă lângă Timișoara, la gospodăria agricolă de stat din Giarmata. Este, deci, vorba despre o cloșcă de incubație, dotată cu aparatură modernă, cu mașini de mare capacitate. Cloșca e mama multor pui din Banat, una din cele mai bune din țară, fiind aceea de a livra puștii agricole socialiste, pentru prăsilă, și din rasele cele mai bune, atît pentru carne,

cît și pentru ouă. De altminteri, pentru acest lucru, două brigăzi, formate din muncitori care știu să-ți vorbească în amănunțime despre creșterea rațională a găinilor, despre metabolism și procesul de sexare, se îndeletnicesc în exclusivitate cu creșterea păsăretului ce urmează să înnoiască și să lărgească matca avicolă a unităților socialiste bănățene. E o treabă foarte frumoasă și cu bune urmări pentru fermele de păsări ale gospodăriilor agricole colective. Fiindcă nu ni-e indiferent dacă creștem găini care se comportă nesatisfăcător în cuibar și în producția de carne. În gospodăria sa personală, micul producător de pînă acum cîțiva ani, obținea 60-70 de ouă pe an de la o găină. Se mai întîmpla ca multe păsări să producă ouă puține, să consume grăunțe fără folos, să îmbătrînească degeaba. La ferma de păsări a gostatului din Giarmata asemenea lucruri nu se pot petrece. Anul trecut de la fiecare găină furajată s-au obținut 148 de ouă, față de 140 cît a fost planificat; și acestea, sub prețul de cost prevăzut de gospodărie. Zeci de mii de pui, cînd au ajuns la 0,800-1 kg, într-un timp scurt, deoarece li s-a asigurat o furajare intensivă, au fost livrați pieței timișorene. Așa e bine. Adică să ai găini pentru ouă (6.000 e matca de la Giarmata),

pentru carne și să ajuți în același timp gospodăriile colective din regiune să-și încarce suta de hectare cu păsări multe și din rasele cele mai bune.

Cine vine la Giarmata are ce să vadă. Și mai ales ce să învețe. Noi am fost nițel stingheriți în vizita noastră tocmai de prea mulți... vizitatori. Erau colectivști. Cumpărau pui de o zi pentru gospodăriile colective ca și pentru gospodăriile lor personale. Am asistat, împreună cu ceilalți vizitatori, la nașterea cîtorva zeci de mii de pui. La Giarmata puii vin pe lume în prezența medicilor, inginerilor zootehniști și a fetelor întotdeauna în halate albe — operatoarele de la incubație. La cîteva clipe de la naștere, toți puii sînt puși în cutii speciale, să se usuce, vreme de 10-12 ore, după care sînt duși în crescătorii, acordîndu-li-se drept spațiu locativ cîte un metru pătrat pentru 10-14 pufuleți. (Găinile dispun de un spațiu mai mare: cîte 6 la un metru pătrat.) De la becurile infraroșii (60-80 pui sub un bec) iradiază căldura de... mamă. Metoda e, pe cît de practică, pe atît de avantajoasă. După socotelile făcute, temperatura becurilor infraroșii e mai economică cu 60% decît cea provenită din arderea lemnelor. Și nu trebuie să-i faci nimic puilui pen-

La „baterie” prin furajare intensivă puii ajung într-un timp foarte scurt la greutatea de 1 kg.

Confort deosebit, hrană din abundență pentru păsări, iată secretul bunelor rezultate obținute la G.A.S. Giarmata.

Alexandrina Rădulescu (a doua din dreapta) și Petre Ionescu, șeful fermei avicole de la G.A.C. Grindu, sînt mereu în mijlocul crescătoarelor de păsări.

tru ca să se simtă ca sub aripa mamei. El se apropie sau se depărtează de bec conform necesităților reclamate de organism. Metoda becurilor infra-roșii stă la îndemîna oricărei gospodării colective unde există lumină electrică. Nu comportă decît cheltuieli mărunte.

Un fapt care ne-a reținut atenția la ferma de păsări din Giarmata e cel privitor la cercetarea științifică. Se fac numeroase experiențe. Amintim una: exploatarea găinilor într-un singur ciclu de producție prin înlocuirea treptată a păsărilor epuizate. Se folosește astfel un efectiv matcă producător de ouă în cea mai mare parte a anului. Sistemul are mari eficiențe: a) se elimină timpii morți; b) se înlătură efectuarea de cheltuieli neproductive; c) se ajunge la o mare producție de ouă pe cap de pasăre furajată; d) și, ceea ce e foarte important, scade prețul de cost al oului.

Acum, în mai, la Giarmata apar și curcile. Tot din incubatoare. Vreo 50 de mii. Sînt păsări greoaie, molatice și foarte sensibile în ce privește alimentarea și microclimatul. După 4-5 săptămîni însă, cînd sînt scoase din regimul sever de puernițe, curcile nu mai sînt mofturoase. De la un 1 kg în sus curca e pasărea cea mai modestă și mai rezistentă, 50% din hrana necesară și-o asigură din lucerniere.

Fiindcă veni vorba despre curci trebuie să spunem că gostatul din Giarmata e unitatea agricolă socialistă care a încercat (și a reușit) pentru prima oară o metodă nouă în creșterea acestor păsări. Este vorba despre creșterea în construcții avicole speciale, cu încălzire centrală, denumite balcoane.

Ne pare bine că am vizitat Giarmata. Am învățat nițică avicultură.

55 DE PĂSTORIȚE MODERNE

Acum, cînd dele lucernei a sărit peste ciul lui Panait Istru în Bărăgan. 25 de femei au și-le păstorițe c vrei — deși r traiste, buci sau opinci; zice „fabricante“ de — așa le zic lo nicii; ziceți-le c

ce sînt — îngrijitoare. Eu le zic altfel: dirij unui concert în aer liber la care-și concursul zeci de mii de pui de gă. Închipuți-vă mii și mii de pui de găină în tabără de vară. Sînt de toată frumusețea. loarea lor de spic de grîu se profilează cont tant pe fondul verde închis, mereu proaspăt lucernei. Mai departe. Ascultați piuitul a de pui de găină. Pentru asta trebuie să vă de sați neapărat la G.A.C. unde se cresc m păsări și să urmăriți concertul simfonic în c puii cu creastă mai mare se autodecretează liști. O să vă bucurați. Dirijorii acestui concer 55 de colectiviste de la G.A.C. din Grindu, R nul Urziceni — le urmăresc comportările, av deosebită grijă ca să nu li se usuce gîtul n odată.

Dar fiindcă și puicile și cocoșii sînt aduși lumea asta nu din motive sentimentale, ci considerente de ordin economic, trebuie mai spunem și alte lucruri. Am mai la Grindu în urmă cu doi-trei ani. atunci, bilanțul la sectorul păsări era z În ultimii doi ani, s-au făcut aici prog de toată lauda. Ca să vă dați seama de acest văr, e suficient să amintim o cifră: 2.700, c spune extrem de mult. Ea reprezintă încercăt de păsări la suta de hectare și demonstre că milioanele se pot obține la o colectivă și creșterea păsărilor. În 1962, cei 113.000 pu găină au adus gospodăriei un venit de peste milion de lei. Dacă se are în vedere faptul că investițiile pentru sectorul avicol au fost mici pentru creșterea celor 113.000 pui n-a fost cl tuită multă forță de muncă, milionul de urma păsărilor reprezintă un venit deose de frumos. Colectiviștii din Grindu și-au pro ca în 1963 venitul din sectorul avicol să aju la 1.300.000 lei. Există numeroase garanții această sumă va fi realizată.

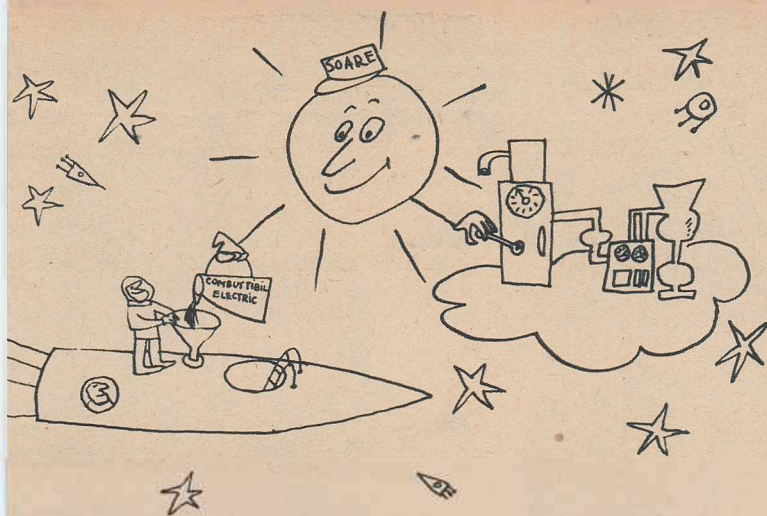
La Grindu, ca în atîtea alte unități agric socialiste, problema creșterii păsărilor e priv nu numai cu interes, ci și cu multă drago După dovezile de pînă acum, femeile se arat fi mai pricepute în această muncă decît băr ții. Am cunoscut aici cîteva din cele 55 ingr toare care peste puțină vreme vor scoate la p cut, în tabere lucerniere, zeci de mii de pui. I dintre ele, Alexandrina Rădulescu, e cunos în toată țara. La consfătuirea pe țară a creș torilor de păsări, cuvîntul ei a fost reținu apreciat de foarte mulți președinți și brigad ai colectivelor, precum și de numeroși oam de știință. Un interes deosebit a stîrnit cuvî ei despre modul de hrănire a puilor, despre păs tul în tabere lucerniere. E o femeie simplă modestă. Colectiviștii din Grindu spun că inițiativa ei s-a făcut la gospodărie „fabrica păsări“. Mircea Anghel, președintele gospodăr are despre dînsa numai cuvinte de laudă:

— E un om și jumătate. În doi ani a califi multe crescătoare de păsări. Alexandrina Po Rădița Gheorghe, Rădița Vasile, Rădița Mi sînt doar cîteva din cele 55 de femei care s pînesc bine această meserie.

Femeile în halate albe, crescătoarele, se ol nuiesc să împletească hărnicia cu știința. trei luni ele își dau puilul gata, și frumos, gras, bătînd la cîntar peste un kilogram. dau mîncare bună — concentrate în ames de uruieli de porumb, ovăz, mazăre + făină oase + făină de carne + săruri minerale (to după rații) + pascutul în tabere lucernie

Creștem păsări de cînd ne știm. Dar ac învățăm să le creștem altminteri. În mod ra țonal și în cantități industriale. Cine merge Grindu se convinge de acest adevăr.

Fotoreportaje de George CIUDAN (te: Elena GHERA și Aurel COPOS (fotogra

Electricitate a viitorului

**NOUȚĂȚI
ÎN ELECTROTEHNICĂ:
generatoare
fără
nici o piesă
în
mișcare**

lor pe scară largă în viitoarele centrale geotermice, care vor utiliza căldura internă a Pământului.

SOARELE — UN NEOBOSIT FURNIZOR DE ELECTRICITATE

Nu trebuie să uităm nici bateriile solare. Ele se încadrează în familia fotogeneratorilor, care transformă energia luminoasă direct în energie electrică.

Cunoscutele exponometre ale fotografiilor sînt în fond mici generatoare de energie electrică. Avem aici de-a face cu o îmbinare între doi semiconductori; fluxul de energie luminoasă căzînd asupra joncțiunii produce o trecere dirijată a electronilor prin joncțiune, deci un curent electric, care este măsurat de acul exponometrului.

Bateriile solare cuprind un „mozaic” de astfel de fotoelemente, fenomenul fiind însă același. Evident, energia electrică produsă de fiecare sursă în parte este foarte mică, însă cumulată poate atinge un nivel satisfăcător. Actualmente există baterii solare care produc suficientă energie electrică pentru a alimenta o stație de amplificare telefonică.

Dar bateriile solare au și ele un dezavantaj important: ele funcționează, evident, numai atunci cînd sînt iluminate de soare; pe ceață, pe timp înnoțat sau noaptea ele nu mai furnizează energie. De aceea centralele solare sînt prevăzute și cu baterii tampon de acumulare, care în zile însoțite înmagazinează energie (literalmente) pentru zile negre...

Bateria solară își va găsi o largă utilizare în viitoarele nave cosmice. După cum se știe, capacitatea de încărcare cu surse chimice de energie electrică a cosmonavelor este limitată. În acest caz, bateriile solare devin indispensabile. Pînă în prezent mai multe rachete interplanetare, sateliți artificiali ai Pământului și nave cosmice au fost prevăzute cu astfel de dispozitive.

Eficacitatea bateriilor este bună, ele putînd să producă circa 60 W pe fiecare metru pătrat. Din nefericire, viața lor pe navele cosmice este limitată, bateriile fiind deteriorate de radiația solară.

CEASUL CARE NU TREBUIE ÎNTORS

În fine, trebuie să mai amintim și de bateriile cu semiconductori și surse radioactive. Dacă un semiconductor este bombardat cu radiație beta, adică cu electroni, se determină o circulație de electroni în circuitul în care este montat semiconductorul respectiv.

Se obțin astfel mici generatori electrici de dimensiuni minuscule. Ei pot să fie utilizați, de exemplu, ca sursă de energie pentru ceasuri de mîină, care astfel nu mai au nevoie să fie întoarse. Radiația sursei radioactive nu prezintă nici un pericol pentru om.

Iată ce multe posibilități ni se oferă... Fără îndoială că electricitatea viitorului va fi într-o măsură însemnată „îndatorată” electronicii.

Ilustrații de Lilliana ROȘIANU

de prof. univ. Edmond NICOLAU

GENERATORUL TERMIONIC — NIMIC MAI SIMPLU !

Să ne gîndim că, de fapt, curentul electric nu reprezintă altceva decît o circulație dirijată a electronilor printr-un conductor. În fiecare metal există un număr relativ mare de electroni liberi, care se mișcă haotic în toate direcțiile. A produce curent electric înseamnă, deci, a canaliza această mișcare haotică într-un singur sens.

Dar o astfel de mișcare dirijată are loc în orice tub electronic, într-o lampă de radio, de pildă: electronii părăsesc catodul și sînt captați de anod. De aceea orice tub electronic poate să fie considerat ca un generator electric, realizînd conversiunea energiei termice în cea electrică.

S-a dovedit că acest tip de generator, care pare ideal la prima vedere, pe lîngă avantajele are și o serie de limitări. Aici electronii țîșnesc din sursa de electroni (emiter) și intră în colector, însă pentru ca sistemul să funcționeze, distanța dintre cei doi electrozi nu trebuie să fie prea mare. Dar dacă electrozii sînt apropiați, atunci căldura radiată de emiter ridică temperatura colectorului, care începe să emită un curent în sens invers. În prezent se studiază posibilitățile de a învinge această dificultate.

Principalul avantaj al dispozitivului constă, evident, în aceea că nu cuprinde nici o parte mobilă. Actualmente, experimental, s-au produs generatori cu un randament de 25-30%.

CENTRALA GEOTERMICĂ

O altă încercare interesantă, și care s-a răspîndit destul de mult, este aceea a generatorilor bazați pe cupluri termoelectrice.

În anul revoluției lui Tudor Vladimirescu (1821), fizicianul Seebeck a descoperit un fenomen foarte interesant. El a luat două fire de metale diferite și le-a sudat într-un punct. Seebeck a constatat că dacă se închide circuitul și se încălzește locul de unire al celor două fire, în circuit ia naștere un curent electric, care poate fi măsurat cu un galvanometru și a cărui intensitate depinde de temperatura de încălzire.

Acesta este așa-numitul termocuplu, atât de familiar radioamatorilor.

Bineînțeles că metoda producerii electricității prin termocupluri se află deocamdată numai într-un stadiu de laborator, dar nimic nu ne împiedică să ne imaginăm un sistem format din mai multe termocupluri, care, încălzite, să producă energie electrică.

În cazul transformării căldurii în electricitate, cu ajutorul termocuplurilor

importanța electricității pentru viața modernă este prea evidentă spre a mai fi necesară să o subliniem.

Astăzi, în principal, electricitatea se produce în centrale termice sau hidraulice. În ambele cazuri avem de-a face cu generatoare rotoare, care produc electricitate prin transformarea energiei mecanice, furtive de către o sursă exterioară. La centralele termice este vorba de motoare cu ardere internă; la hidraulice, energia de cădere a apei se utilizează pentru a pune în mișcare turbine hidraulice care acționează la generatoarele electrice.

În reținem faptul că echipamentul unei centrale este foarte complex, indiferent de tipul agentului care produce mișcarea. La ambele feluri de centrale există în mișcare și este necesar un sistem ungar, un control periodic etc.

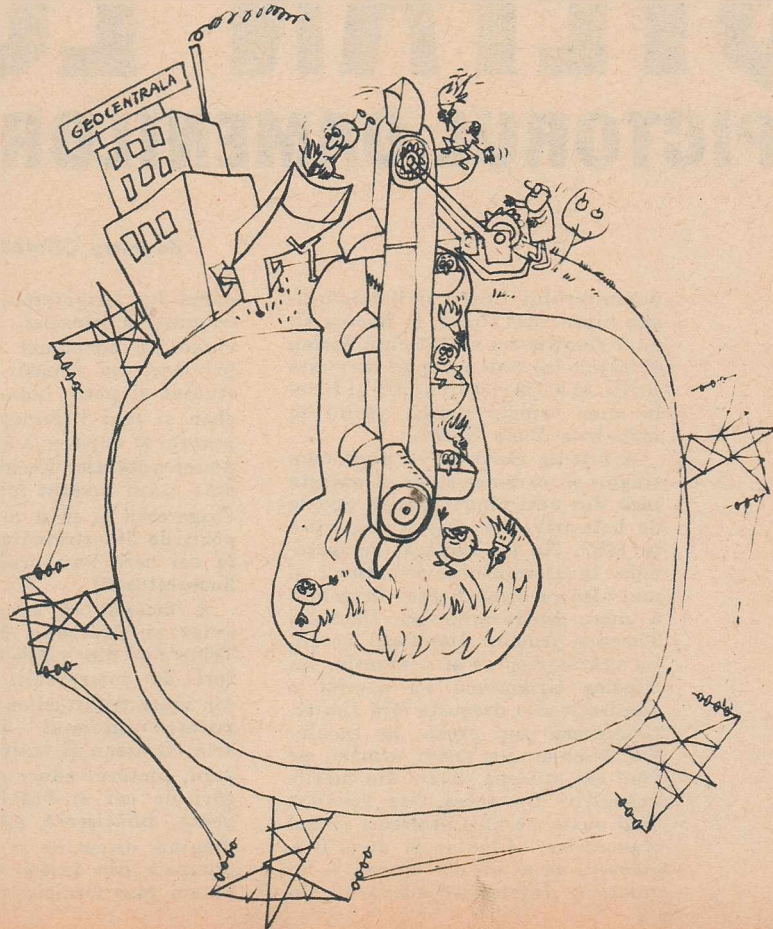
RAȚIUNE DE PROCENT = MILIOANE DE TONE DE COMBUSTIBIL

Una din problemele esențiale ce se pune în legătură cu producerea electricității în centralele termice este aceea a randamentului. La cele actuale, care funcționează cu turbine cu abur, randamentul este de ordinul a 40%, adică energia combustibilului numai 40% se transformă în energie electrică. Aceasta înseamnă — la uriașa producție de energie care o necesită viața modernă — anual milioane de tone de combustibil care se risipesc fără absolut nici un folos. Ce ar fi de făcut?

Prima soluție constă în utilizarea centralelor atomoelectrice. Aici problema combustibililor clasici nu se mai pune. Cărbunele, petrolul sau gazele pot să fie dirijate spre industria electrică. Dar ciclul propriu-zis rămîne același: combustibil, abur, turbină, generator. Pe de altă parte, aceste centrale ridică probleme complexe privind siguranța muncii, iar energia electrică produsă de ele are încă un preț de costat. Așadar, iată un alt aspect al problemei: este necesar să căutăm și alte soluții.

În ultimul timp electronica oferă o soluție nouă, întreagă de noi tipuri de generatoare, care funcționează pe baza altor principii decît cele cunoscute mai degrabă, și care azi apar foarte promițătoare. Este adevărat că randamentul lor este încă relativ scăzut, dar aceasta nu urăzează pe electroniști: cu un secol în urmă mașinile electrice de tipul celor actuale azi nu aveau un randament foarte scăzut față de unele din dispozitivele care vom vorbi mai jos. De aceea, din un motiv puternic să credem că un viitor nu prea îndepărtat, metodele electronice de producere a energiei electrice vor fi din ce în ce mai mult utilizate pe scară industrială.

Începem cu generatorul termionic.

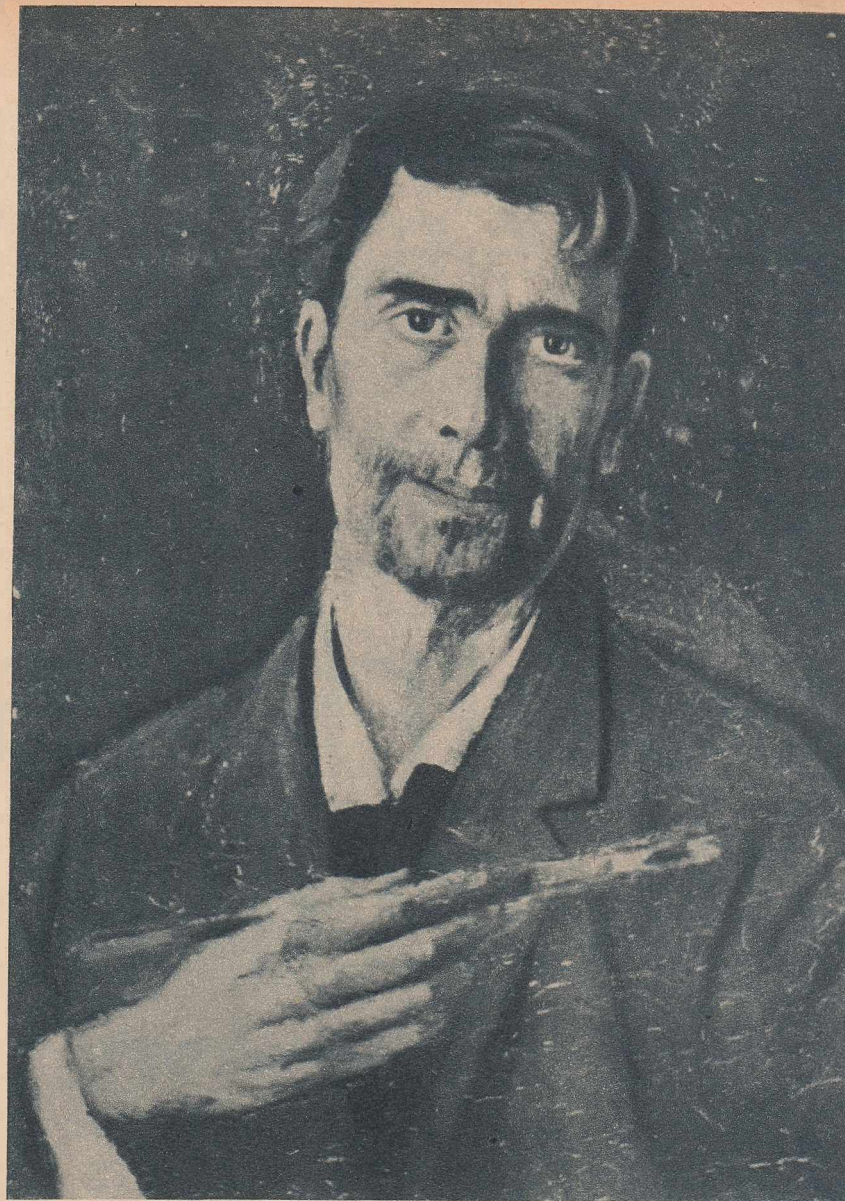

„N

oi, pictorii, privim cu ochii, dar lucrăm cu sufletul“, amintea mereu Ștefan Luchian, unul dintre cei mai umani și mai patetici artiști ai noștri. Într-adevăr, a pus suflet în tot ceea ce a pictat, fie că a oglindit durerea și revolta unui om, zîmbetul unei femei, ochii căutători de duminică ai copiilor, sclipirile unor coline, pilpierea unei frunze ori suavitatea unei flori. El nu uita nici o clipă că arta este făcută de oameni pentru oameni, că ea constituie un mijloc de adîncă și caldă comunicare între ei.

A împărtășit lumii propriile-i suferințe și ale acelor aflați în aceeași nedreaptă situație ca și dinsul. Iar aceasta nu numai în zguduitoare scene și portrete, dar și în neîntrecutele sale tablouri cu flori. La el — ca și la eroii folclorului nostru — floarea apare ca o ființă vie, ca o soră; floarea îi era și lui confident și sol, ca și haiducilor și răzvrătiților din îndepărtatele timpuri. Iar răzvrătirea față de nedreptatea vremii în care a trăit el, solidarizarea cu cei împilați și-au găsit expresia directă și cutremurătoare în compozițiile și portretele, astăzi atît de cunoscute și prețuite.

Născut la 1 februarie 1868, în târgul Ștefănești din fostul județ Botoșani, Luchian a auzit de mic prin casă despre omenia lui Cuza-Vodă și idealurile lui democratice; tatăl său, maiorul Dimitrie Luchian, fusese unul dintre apropiații

Un zugrav (autoportret)

ȘTEFAN LUCHIAN

-PICTORUL OAMENILOR ȘI AL FLORILOR

de Petru COMARNESCU

domnitorului Unirii și îi împărtășise lupta. Mai tîrziu, la București, unde familia s-a mutat cînd Ștefan și fratele lui s-au apropiat de vîrsta școlii, el a conviețuit cu fiii și fiicele unor oameni umili, vecini în mahalaua Popa Soare.

A fost un răzvrătit — după cum singur se caracteriza — și aceasta încă din anii cînd urma la Școala de bele-arte, pe care a absolvit-o în 1889. Nu s-a împăcat cu metodele învățămîntului de atunci și mai ales cu mentalitatea învechită a unora dintre profesori. Dacă lui Theodor Aman, directorul școlii, i-a arătat respect și venerație, lui Nicolae Grigorescu i-a păstrat o admirație și o dragoste fără limite. Grigorescu nu preda la școală, dar Luchian i-a putut urmări, pe cînd era student, unele din marile expoziții. De aceea, era revoltat cînd auzea pe unii profesori zicînd studenților: „Cine se ia după Grigorescu, ca el are să ajungă — un amator“. Înțelegînd adevărul din

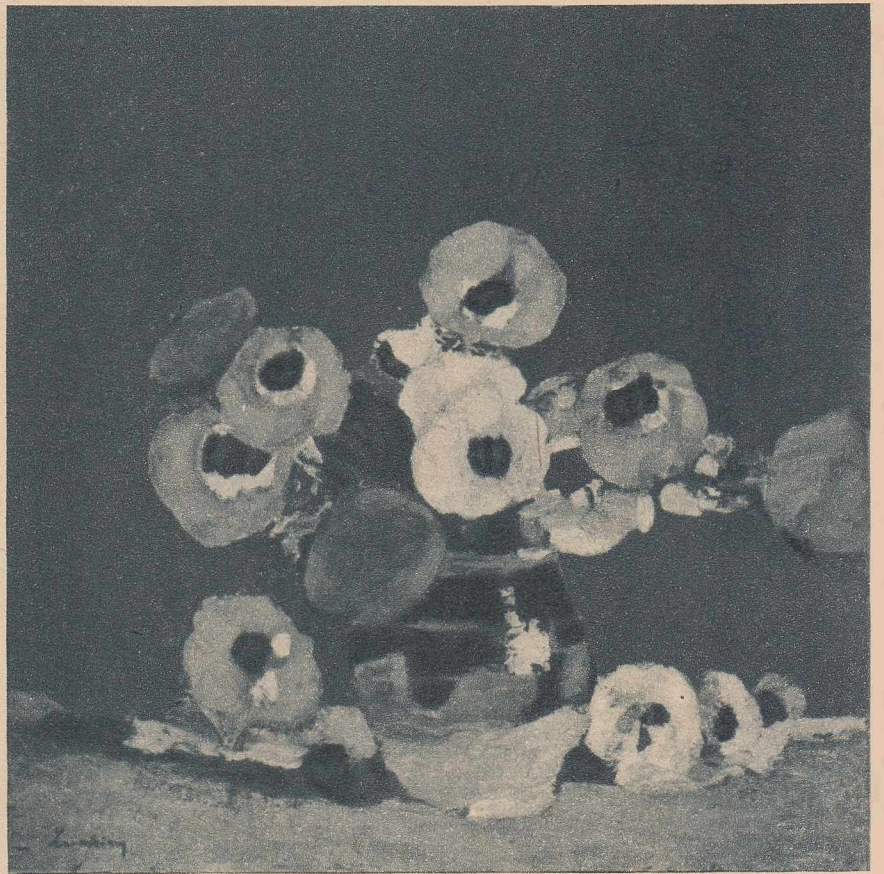
opera lui Grigorescu, măiestria și frumusețea creației acestuia, Luchian l-a continuat și, într-unele privințe, l-a depășit. După ce a studiat și peste hotare — la Munchen și mai îndelung la Paris — precum și după ce a ajuns el însuși pictor autentic, Luchian a recunoscut: „Am învățat mai mult de la Grigorescu și prin muzeele și expozițiile din străinătate“ (decît de la cei care i-au predat la școala bucureșteană).

A început să se manifeste cu avînt și strălucire de prin 1893. Teme noi din viața orașului, alături de interpretări mai adînci din viața truditivilor de pe ogoare, stîrnesc interesul iubitorilor de artă. Orășean și trăind ca un orășean, pictorul aduce scene cu alergări de cai și bătăi cu flori la Șosea, înfățișează intelectualii îndrăgind discuțiile și lectura. Sint crîmpeie din însăși viața lui, pe atunci mai lesnicioasă.

Tînăr, plin de vigoare și sănătate, înalt și solid, Luchian se bucură de viață. Nu știa cît de scurtă va fi această perioadă de relativă mulțumire. În afară de munca de artist, practică sporturile la modă: ciclismul, călăria, inotul. Cîtea mult și îi plăceau discuțiile înalte. Cum din artă nu se putea întreține, deși lucra mult, spre sfîrșitul secolului trecut Luchian cade în mizerie. Este nevoit să împodobească locuințele unor bogătași care îl speculează, iar mai tîrziu îl și jignesc, dăruindu-i haine uzate pe care, indignat, pictorul le refuză. Pe lîngă sărăcie, o boală cumplită îi răvășește întreaga ființă. Datorită acestei boli, care îl amenință cu pierderea văzului — lucrul cel mai de preț pentru oricare om, dar mai ales pentru un pictor — și cu amorfirea treptată a trupului, omul falnic ajunge aproape o ruină. Ajutat de medici și cu o voință pilduitoare, Luchian înfruntă aceste nenorociri, îndră-

Meșterul lăcătuș — pastel

Anemone

mparțitul porumbului (1905)

Nicolae cobzarul

gind și mai tare viața. Luptă eroică cu lipsurile și boala pentru a crea. Ceea ce a creat de pe la 1901 încolo, când a izbucnit boala, și mai ales între anii 1905 și 1910, constituie partea culminantă a operei sale.

Și în anii de trai oarecum tihniți pictase, alături de bătăile cu flori și alergările de la hipodrom, scene din viața celor chinuți de sărăcie și disprețuiți de clasele dominante. Nu făcuse în 1895 portretul *Saftei, florăreasa*? Câtă noblețe pe chipul întristat și cu un suris ironic al acestei vânzătoare de flori! Interiorizând modelul, pictorul îi dezvăluia suferința de ființă desconsiderată și zbatându-se cu nevoile. Portretul acestei „Gioconde din popor” a plăcut mult.

Acum, însă, în anii sărăciei și ai bolii — care își întârzie loviturile finale, dar îl chinuia mereu — pictorul se apropie și mai mult de oamenii nevoiași, adesea vecinii locuințelor modeste pe care le schimbă an de an. Schimba locuințele și în căutare de altele mai ieftine, dar și pentru a vedea alte priveliști și alte tipuri pe care să le oglindească în opera sa. În grelele luni de iarnă, se mulțumea să picteze ceea ce vedea pe fereastră, deoarece rareori putea părăsi casa. În schimb, în celelalte anotimpuri, se deplasa cât îl țineau puterile, fie prin satele din preajma Capitalei, fie în modeste stațiuni climatice de la poalele munților

Spălătoreasa

ori la mare. De la fereastră a pictat în 1905 pe cei trei oameni mergând *După muncă, spre cărând poveri* — tatăl, mama, spălătoreasă; fiul, unde va fi. La fel, a făcut pe *Ghereta din Filantropia*, în fața o răspîntie, pe atunci perisă acoperită de zăpadă. Un cîmp curte, inundat de verdețea o margine de sat, de unde încă holdele aurii, o coastă riposată unde se zărea marea de un albastru negricios, un hirt de periferie, grădina pustiită de vînturile reci, nei îi slujeau drept subiecte pentru rora prin poezia colorilor le făcea o viață proprie.

Dar poate că niciăieri ca la Filantropia în 1908, și la Moinești, în 1910, nu a simțit mai intens frumusețea naturii, arhitectonica ei unduindu-se în splendoarea vegetației, în frumusețea atmosferei. Lăudînd frumusețea naturii curilor de la Moinești, se temea că nu va fi în stare să-i redea splendoarea. Cu entuziasmul, dar cu modestia-i caracteristică, pictorul își mărturisește sentimentele într-o scrisoare adresată unui prieten. După ce evocă „splendoarea și frumusețea” a peisajului de la Moinești, el previne: „Să nu crezi însă că lucrările mele sînt tot atît de frumoase. În fața unor astfel de naturi nuni te pierzi”. În fapt, departe de a se fi pierdut în fața lor, le-a surprins pe pînză cu toată măiestria și adevărul lor, adăugînd la frumusețea naturii, frumusețea sentimentelor sale, căldura lirică a vederii său de neîntrecut poet al culorilor.

Entuziasmul și duiosia se scriu în fața lui în amărăciune, revoltă, cînd Luchian întîlnea nedrept

a morală, umilirea omului. năvara anului 1905, ducându-l piteze într-un sat din preajmă pitalei, a văzut o ceată de înfometăți. Ceata, alcătuită rbați tineri și bătrâni, fecopii, se oprise tocmai în onacului. Oamenii nu mai ce mânca la ieșirea din iarnă, nunciseră din răspuseri pămoșierului. Cereau acum b în contul muncilor viitoare. ul și-a dat seama de revolta cnea în sufletele lor, o re-la un pas de răsccoală, și a at-o în zguduitoarea com: *La împărțitul porumbului.* nd, ca de obicei, culori vii inoase, el a oglindit cu de i forță starea de spirit și

combativitatea unei întregi catego-rii sociale — țărănimea munci-toare. Prin această operă, pictată în 1905 și expusă în 1906, Luchian a prevestit răscocalele ce au urmat foarte curînd. În anul răscoalelor, deși chinuit mai rău de boală, și-a arătat solidaritatea cu cei împilați, înfățișându-i în fața cona-celor incendiate sau duși sub stare de arest. În compoziția *Cheful* a satirizat pe exploataorii munci-torilor și țărănilor.

În mai mare măsură decît Gri-gorescu, Luchian a adincit și redat suferința celor mulți, a adus o psihologie mai dramatică și mai răscolitoare. Ce emoționant este portretul lui *Moș Nicolae cobzarul*, înfățișat la bătrînețe, meditînd

asupra vieții sale mizere de om ros de sărăcie și nefericire, trebuînd să se chinuie pentru a veseli pe alții. Luchian ținea mult la acest lăutar — „o antologie de cîntece bătrînești“ — și l-a pictat în mai multe rînduri, ca și pe *Safta, florăreasa*. Le era recunoscător pen-tru ceea ce îi ofereau: el, cîntece de inimă albastră; ea, florile care îi încîntau ochii și inima. În mai multe rînduri, i-a fost model și *Meșterul lăcătuș*, un bătrîn mește-șugar care venea prin case spre a face mici reparații. În desenul din 1905 îl înfățișează ca un cerșetor, ajuns la bătrînețe. Iar într-un por-tret în pastel, recent descoperit și care este reprodus pentru prima dată aici, vedem pe meșterul lăcătuș

meditînd asupra nedreptei lui soar-te, privind cu ochi îndurerăți lu-mea. Puterea de interiorizare a ființelor, de sugerare a condițiilor sociale în care trăiau ele este una din marile virtuți ale lui Luchian.

Inseși autoportretele constituie nu numai o mărturie a suferințelor proprii, dar și o oglindire condi-țiilor în care au viețuit cei mai mulți dintre creatorii noștri în trecut, de la Eminescu și Andreescu la Luchian și la atîția alții. Măi ales autoportretul intitulat cu mo-destie *Un zugrav* (1906) exprimă aceste condiții grele, dar și eroica hotărîre a artistului de a înfrunta sărăcia și boala pentru a dărui mai departe frumuseți nepieritoare se-menilor săi. Chipul artistului, ră-vășit de boală și nevoi, cu ochii aceia nespuse de vii, deși chinuți de febră, cu obraji scofilciți și nerași, exprimă drama interioară și lupta lui pentru a înfrînge toate piedici-le. Este cel mai cutremurător și mai tragic portret din pictura trecu-tului, amintind lupta pentru crea-ție a unui artist atît de devotat oa-menilor. Al aceluia pe care Tonitza îl socotea „cel mai rafinat colorist din neamul nostru“ și „unul dintre marii simfoniști ai culorii din Europa“.

Inseși florile nu mai sînt în pictura sa simple obiecte de po-doabă, ci par ființe vii, prin care el își exprimă sentimentele. Cînd boala a progresat necruțător, paralizîndu-i pînă și brațele și degetele, el punea să i se lege pensula sub încheietura mîinii, și cu sfortări supraomenești trasa conturul unei flori și apoi scotea relieful petalei din cîteva izbiri cu penelul. Încă de prin 1908 adoptase o tehnică mai concentrată și mai simplificată, datorită căreia a reușit să creeze o serie de capodopere, dintre care *Anemonele* oglindesc cel mai pate-tic drama artistului. Prin acel buchet de anemone roșii, albe și vineții, așezate într-o ulcică smăl-țuită în verde, el și-a exprimat dra-ma, dar și dorința de a-și aduce și a aduce — ca și Beethoven în „Sim-fohia a IX-a“ — bucurie peste su-ferință. Florile roșii simbolizează setea lui de viață și ele predomină în acest tablou cu *Anemone* (1908) față de florile vineții, ce-i amintesc de boală, suferință, moarte, pe cînd cele albe par niște oaze de liniște.

Cînd nu a mai putut părăsi ca-mera în care locuia și lucra, florile i-au fost modelele cele mai ascu-tătoare și mai alinătoare. La urmă, printre puținele bucurii i-au rămas atmosfera familială din casa de pe strada Primăverii (mai ales nepoții și nepoata, foarte tineri și aducînd voioșie și haz), muzica populară, pe care i-o zicea „de mama focului“ moș Nicolae cobzarul, și florile aduse de Safta florăreasa. Om cult, iubind lectura și muzica înaltă, Luchian îl ascultase de multe ori pe Enescu. Într-o seară, pe cînd pictorul zăcea în pat toropit de suferință, Enescu a intrat tiptil în cameră și i-a cîntat îndelung la vioară. „Atît de frumos a cîntat aseară, că m-a făcut să plîng“, a mărturisit celor din casă și poetu-lui Tudor Arghezi, care, ca și Tonitza, a consemnat momente din eroica luptă pentru creație a lui Luchian, clipele de mărșet amurg. De prin 1913-1914 nu a mai putut lucra. Boala i-a amorțit trupul și l-a țintuit în pat. A murit la 29 iunie 1916: împlinise doar pa-truzeci și opt de ani...

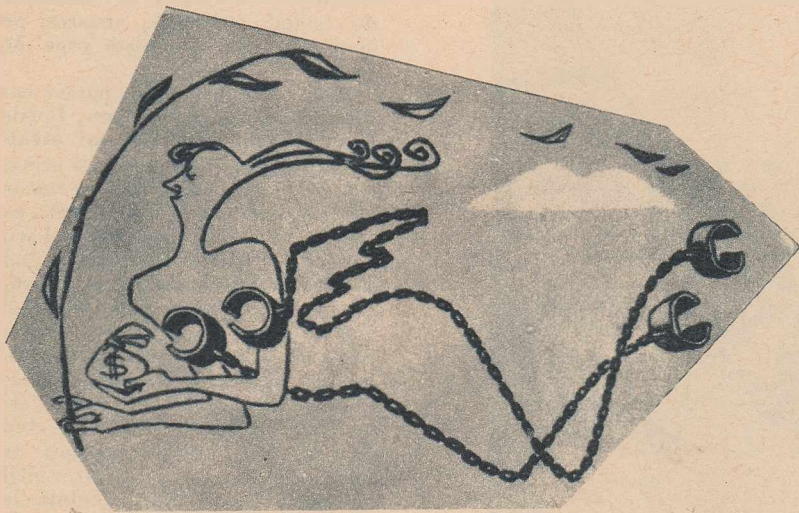
UN CAL TROIAN AL RĂZBOIULUI RECI

■ „Ocazia de aur
pentru
vârsta de aur“

■ De la
misionari
la membrii
„Corpului păcii“

■ Actualitatea
sfântului
principiu
„iubește averea
aproapelui
tău
ca pe tine
însuși“

■ Cum se poate
poticni
un
„cal troian“

„Corpului păcii“ — organizație S.U.A.

Desen de Eugen TARU

Niste tineri eleganți, plini de bunăvoință, zimbitori, și-au făcut nu demult apariția pe străzile orașelor din Asia, din Africa, din America Latină. La întrebările trecătorilor răspunsul lor este întotdeauna același: „Sîntem voluntari din „Corpului păcii“ al Statelor Unite; am traversat mări și oceane pentru a împărtăși amărăciunile și bucuriile dv., ale localnicilor“.

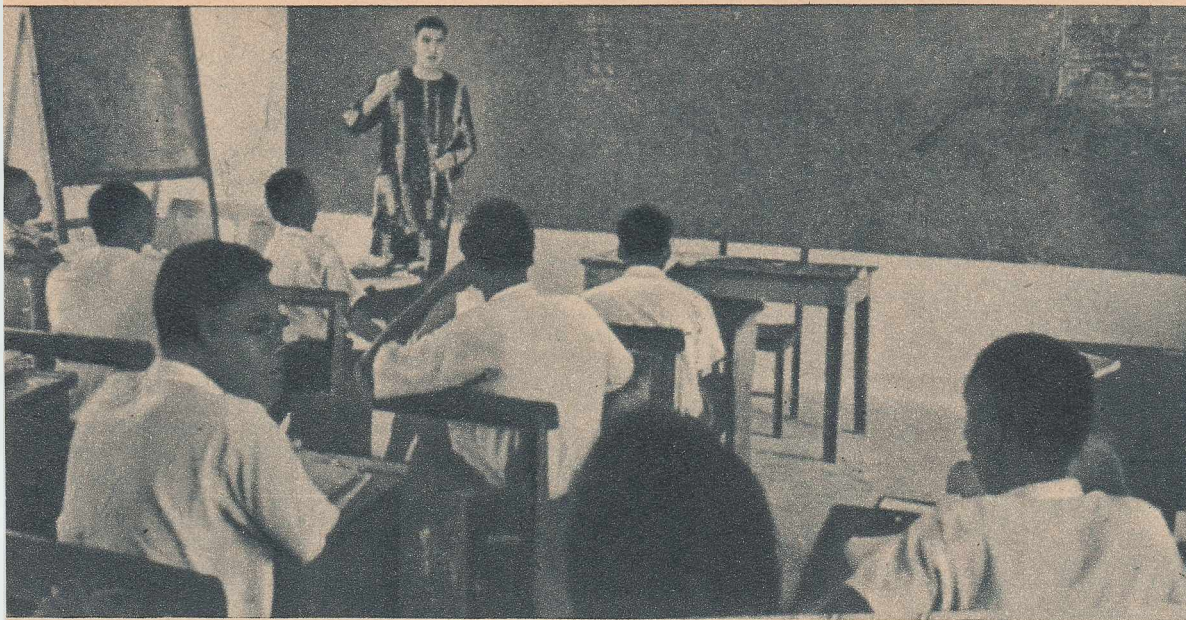
Așa prezenta o reclamă plătită unui ziar dintr-o țară proaspăt ridicată la independență, pe noii mesageri de peste ocean care și-au făcut apariția în statele insuficient dezvoltate însoțiți de o propagandă care nu economisea cuvintele cele mai duioase: „Corpului păcii“ este egal cu mesagerii civilizației; „Corpului păcii“ — creație în sprijinul țărilor slab dezvoltate; „Corpului păcii“ — vrăjmașul sărăciei, foamei, neștiinței de carte. Tinerii, de care vorbea reclama reprodușă mai sus, făceau și fac tot ce le stă în putință pentru a deveni iubiți de localnici. Profesia lor adevărată nu și-o declară; în schimb susțin cu glas tare că fac totul pentru a-și exercita în cele mai bune condiții profesia avuabilă (medic, inginer, învățător). De îndată ce sosesc într-una din țările slab dezvoltate se interesează unde sînt regiunile cu cei mai puțini medici, cu cea mai mare neștiință de carte. Și o dată informațiile căpătate, se avîntă într-acolo. Sînt doar „voluntari“ în această nouă oaste care poartă numele „Pace“, în acest nou „corp“ care se vrea aureolat de nimbul generoasei ajutorări a aproapelui în suferință. Între timp, acasă, în Statele Unite, campania pentru recrutarea de noi voluntari continuă. Personal, dl. Sargent Shriver — șeful „Corpului păcii“ — după ce a colindat o bună parte din Asia, din Africa și din America Latină cu zîmbetul pe buze și cu ramura de măslin în mînă, semnează în presă apeluri îmbietoare. Dl. Shriver se adresează tinerilor americani „cu un matur spirit de aventură“. Domnia-sa le arată acestora că organizația pe care o conduce le oferă „o ocazie de aur pentru vîrsta de aur“. Și — adaugă bunul domn Shriver — organizația domniei-sale caută învățători, ingineri, profesori, medici, infirmieri și tot felul de alți specialiști cu spirit de dăruire care să plece „voluntar și gratuit“

în depărtările Americii de S în întinderile asiatiche, în sa africane pentru a duce acolo b facerile civilizației, lumina și Ńei de carte, pentru a se inno în combaterea bolilor și în ierii.

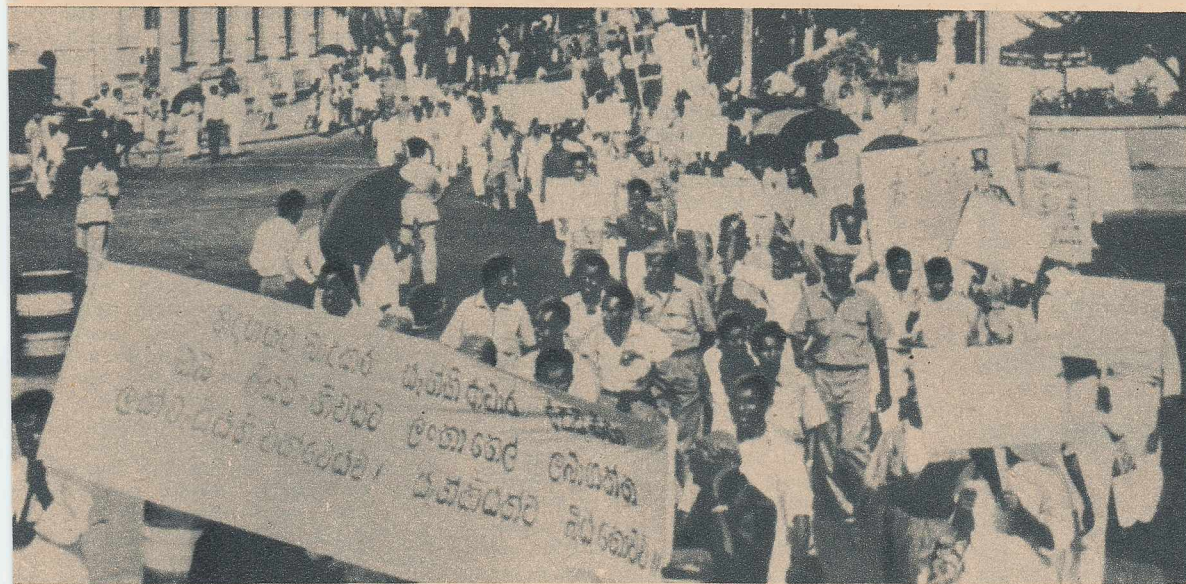
Oricine citește articolele g rosului domn Shriver este te: la prima vedere să exclame: frumos!“ Imagini dintre cele încalzitoare apar inaintea o lor. Un sat îndepărtat în care tînăr sau o tînără luptă e pentru a opri o epidemie școală cu copii golași în care profesor sau o învățătoare m lează caractere, luminează m proaspete. Fără îndoială, „Co păcii“ și-a ales un nume ș susținut de o propagandă ș sînt menite să-l prezinte în lumină foarte favorabilă. dincolo de aparențe, există n realități. Să le vedem pe înde

**Salariul „voluntarilor
care muncesc... gra**

Propaganda oficială declară țelurile „Corpului păcii“ sînt mult decît onorabile: „Cor păcii“ e destinat să acorde aj altor țări în realizarea unor luri legitime: „libertate și p bilități favorabile“. Propaga oficială mai adaugă că volunt din „Corpului păcii“ nu primesc o remunerație. În sfîrșit, se precizează că între „Corpului pă și politica externă oficială Statelor Unite n-ar exista nio legătură. Care este însă re tatea? În legea prin care se h răște înființarea „Corpului pă se precizează fără putință de e voc că acest „Corp“ se află di în subordinea Departamentu de Stat. Conducătorul „Corpu păcii“, dl. Sargent Shriver, a ridicat la rangul de consilier secretarului de stat și dă sc teală de activitatea sa se rului Departamentului de S În sfîrșit, potrivit calculelor cute chiar de către autorită americane, pentru fiecare mbru al „Corpului păcii“, acest ciu cheltuiește anual între 10 și 12.000 de dolari. Și pentru arăta cum stau lucrurile cu „tuitatea“ efortului depus de „luntari“ să mai precizăm că care membru al „Corpului pă are dreptul la înapoierea sa Statele Unite, la o gratifica egală cu salariul ce i s-ar fi cu

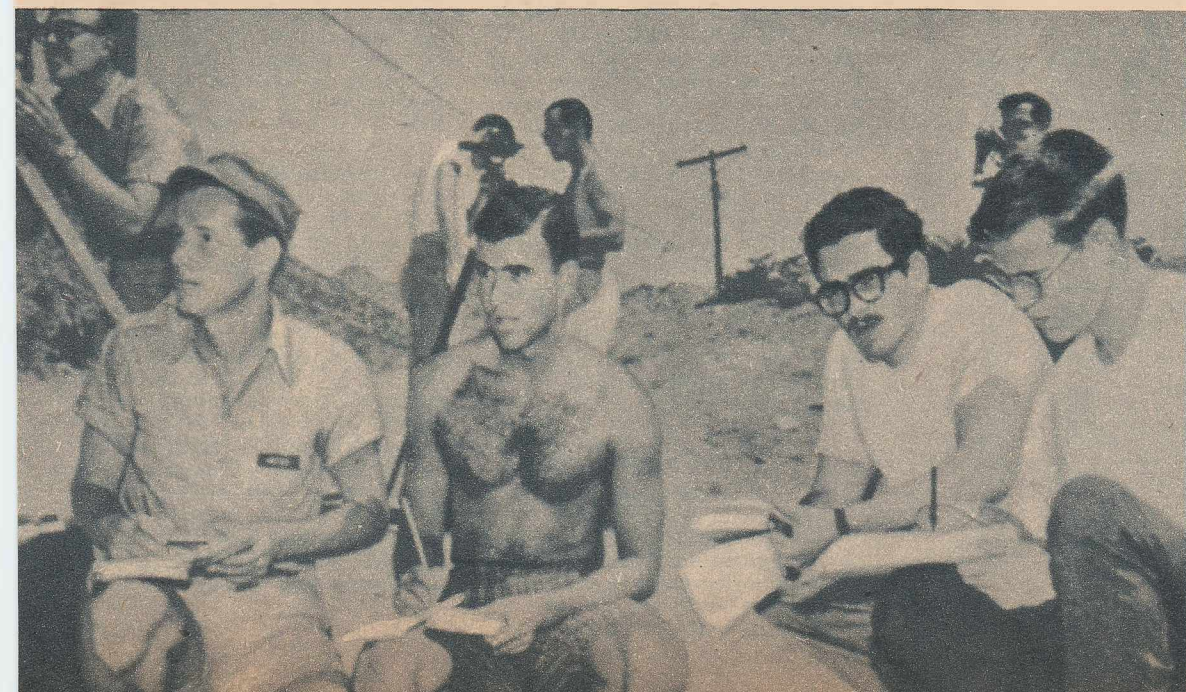

„Voluntarul” Harian D. Hibbard și-a îmbrăcat un veșmînt african pentru a cîștiga simpatia celor cărora le predă într-o școală din Nigeria. Dar în cluda unor astfel de stratageme, populațiile se lămuresc destul de repede cu cine au de-a face.

În cadrul manifestațiilor antlimerialiste care au avut loc nu demult la Colombo, în semn de protest împotriva intervenției S.U.A. în treburile interne ale Ceylonului, demonștrantii au cerut ca așa-zisul „Corp al păcii” american să părăsească țara.

Dintr-un reportaj publicat în revista americană „U. S. News and World Report” cu semnificativul titlu „Adevărul despre «Corpul păcii»” reproducem fotografia de mai jos cu nu mai puțin semnificativa explicație: „antrenament în Texas, pentru o afacere în Tanganyika”.

nit la locul de muncă din S.U.A. pe toată perioada cît a stat în străinătate.

Se pune desigur întrebarea: ce trebuie să facă acești voluntari pentru a primi indemnizații importante și pentru a se bucura de atenția deosebită a oficialităților din țara lor? Înainte de a porni spre țara care le-a fost fixată, ei urmează un curs special de pregătire. Cunoștințele din domeniul specialității „declarată”, ca să spunem așa, nu constituie obiectul unui studiu prea aprofundat. În schimb, ei învață temeinic „regulile de comportare” în mijlocul băștinașilor, învață să se comporte pentru a deveni — cum s-a exprimat un gazetar — „diplomați acolo unde persoanele oficiale americane nu pot pătrunde”. Ei au datoria să stabilească relații cît mai prietenești cu populația locală, să se prezinte drept adversari ai colonialismului, partizani ai independenței naționale etc. Și pentru a vedea mai clar ce fel de „Corp al păcii” e organismul condus de dl. Shriver să mai adăugăm un amănunt: personal acest domn Shriver a asigurat pe businessmenii americani că voluntarii blîndului său oficiu sînt în mod special „instruiți în problemele războiului rece”. Presa americană a arătat în diferite împrejurări că în cursurile de pregătire a voluntarilor din cadrul „Corpului păcii” intră și prelegeri despre „lupta politică și ideologică” și chiar „ore de instrucție militară”.

„Corpul păcii” este atît de organic legat de pace încît el reprezintă un factor extrem de interesant și pentru... Pentagon. Într-adevăr, forul militar suprem al Statelor Unite consideră „Corpul păcii” drept o subunitate specială a forțelor armate americane. Ziarul „Daily News” nu se sfia să arate că voluntarii din „Corpul păcii” „pot la nevoie să și lupte”. În fine, potrivit ziarului „New York Times”, Pentagonul a sugerat includerea în „Corpul păcii” și a unor soldați și a unor experți militari „căliți” în diverse operațiuni efectuate în Africa și Asia. Iar dl. Shriver, luînd într-o zi cuvîntul în fața unor elevi de școli medii aduși special la Washington, a explicat că, în cazul unei conflagrații militare „Corpul păcii” se va transforma ușor într-un „Corp al războiului”.

„Voluntarii” și tehnica succesului

Neîndoios, toate acestea nu sînt repetate cu prea multă insistență de către propaganda americană care preferă să facă totul pentru a construi imaginea unui „Corp al păcii” închinat muncii constructive, prieteniei, ajutorului dezinteresat. Dar înșiși „voluntarii” reușesc de cele mai multe ori să joace renghiuri propagandei oficiale americane, făcînd în așa fel încît populațiile care sînt „fericite” cu astfel de „prieteni săritori la nevoie” să se lămurească destul de repede cu cine au de-a face. A făcut vîlvă de pildă cazul domnișoarei Margery Michelmore, sosită în Nigeria în calitate de voluntară a „Corpului păcii”. Potrivit misiunii primite, d-șoara Margery începuse să distribuie în dreapta și în stînga zîmbete-

L. SĂRĂȚEANU

(Continuare în pag. 14)

UN CAL TROIAN AL RĂZBOIULUI REGE

le, când o întâmplare a pus capăt brusc carierei ei de filantropă de ocazie. Într-adevăr tinăra americană a redactat, pentru a expedia acasă, o carte poștală în care îi declara pe nigerieni drept „sălbatici” și „oameni de calitate inferioară”. E lesne de imaginat succesul pe care l-a avut d-șoara Margery care, după ce a redactat această carte poștală a pierdut-o pe stradă avînd în plus ghinionul ca textul să fie găsit de niște studenți nigerieni. Mitinguri și scrisori de protest au determinat

pe „misionara dezinteresată”, pe care un accident a prezentat-o sub adevărata ei postură de rasistă înverșunată, să-și facă bagajul și să plece — generos și eric — înapoi peste ocean. Dar cazul acesta e doar cel mai notoriu. Nu însă și singurul. În diverse publicații din țările gazdă ale „Corpului păcii” au apărut luări de poziție din care se vede că voluntarii au căutat să se distingă într-un mod destul de... original. Așa, de pildă, s-a arătat că, la concursurile de dans ale

cluburilor de noapte dintr-o țară africană doi colaboratori ai „Corpului păcii” s-au clasat pe locurile doi, respectiv trei. Într-o școală din Somalia un profesor a fost invitat curînd să-și ia tăl-pășița intrucît s-a constatat că nu cunoaște meseria și că nici nu-i arde să se țină de învățămînt. În altă școală, tot din Somalia, o profesoară din „Corpul păcii” și-a inaugurat activitatea ținînd un discurs în care explica elevilor că rolul ei este să le „civilizeze”. În consecință profesoara și-a început opera învățînd pe eleve... să danseze twist. Cînd elevele au protestat, persoana civilizată de peste ocean... le-a înjurat. Bineînțeles și cariera acestui distinct cadru didactic s-a încheiat brusc. Un ziar din Somalia, „Al-Kifah”, făcea bilanțul tuturor acestor cazuri trăgînd concluzia: „Activitatea voluntarilor americani pe tărîm pedagogic este puțin folositoare”. Autorul articolului se dovedea desigur politico, spunînd numai atât. Fapt este însă că „voluntarii” n-au izbutit să corespundă menirii lor de a cîștiga simpatia localnicilor. Dimpotrivă, despre „Corpul păcii” treptat, treptat au început să apară în țările din Asia, Africa și America Latină aprecieri care ilustrează că adevărul cu privire la acest organism și-a făcut loc în ciuda propagandei oficiale americane. Este semnificativ de pildă ce scria o publicație a partidului Uniunea națională africană din Kenya: „Dacă analizăm esența «Corpului păcii» nu e greu să înțelegem care sînt adevăratele lui intenții. Nu e în firea unei țări imperialiste să ajute țările slabe să-și întărească economia, după cum leul nu poate cînta ca privighetoarea”.

Într-adevăr, în ciuda eforturilor propagandistice de peste ocean a apărut limpede că acest organism denumit „Corpul păcii” nu e altceva decît încă un instrument destinat să ofere un mijloc de penetrație mai ales în țările neutre unde nu pot pătrunde în mod fățiș corpurile militare. Săptămînalul ghanez „Spark” arăta că „în activitatea sa «Corpul păcii» nu e altceva decît un instrument pentru înfăptuirea politicii externe americane”. Firmele noi nu pot camufla țelurile și păcatele vechi. „Voluntarii” din „Corpul păcii” au un limbaj neconvîngător pentru multe și binecuvîntate motive. Întîi pentru că în marea lor majoritate activitatea efectivă pe care o depun este în flagrantă opoziție cu pretinsa lor misiune. În al doilea rînd pentru că, de cele mai multe ori, ei se văd sabotați de însuși realitățile de la ei de acasă. Nu o dată „voluntarii” s-au plîns că s-au aflat într-o situație imposibilă, neștiind ce să răspundă atunci cînd băștinașii din Africa bunăoară, le puneau o întrebare legitimă: „Spuneți că sînteți prietenii noștri și partizanii libertății noastre. Atunci de ce nu începeți prin a fi prietenii negrilor din Statele Unite și partizanii dreptului lor la egalitate cu albi?”

Politica cinică a „generoșilor”

În sfîrșit, trebuie spus că în țările unde se desfășoară „blînda misiune civilizatoare” a „Corpului păcii” localnicii au o veche și tristă experiență în materie de

astfel de misiuni. Studentul etiopian Andreas Eshete spunea de pildă: „Cînd albi au venit în Africa, au sosit ca misionari cu citate răsunătoare din biblie. Pe atunci africanii aveau pămînt, iar albi numai biblia. Dar situația s-a schimbat curînd și africanii s-au trezit cu biblia, iar albi cu pămînt. De aceea să nu se creadă că africanii îi vor primi pe voluntarii «Corpului păcii» cu prea multă dragoste”.

E semnificativ faptul că țările spre care se îndreaptă de preferință generozitatea „Corpului păcii” sînt acelea cunoscute pentru marile lor bogății. Politica nu este nouă; numai denumirea organismului recent creat are în ea ceva inedit. Cît despre esența țelurilor, a dezvăluit-o încă cu multă vreme în urmă bătrînul Mark Twain care demasca cinica politică a „generoșilor” din Wall-Street arătînd că deviza acestor drept-credincioși ai exploataării este: „Iubește adevărul aproapele tău ca pe tine însuși”. Și faptul că țelurile „Corpului păcii” nu pot fi camuflate îl demonstrează însuși răsfoirea presei din țările vizate. „Nu e un secret pentru nimeni — arăta săptămînalul indian «Hindi Times» — că principalul scop al «Corpului păcii» este de a împiedica cu orice preț eliberarea popoarelor”.

În numeroase ziare au apărut detalii în legătură cu activitatea secretă de spionaj și diversiune a „Corpului păcii”. S-a arătat de pildă că însuși conducătorul acestui „Corp”, dl. Sargent Shriver e un vechi colaborator al centralei de spionaj american CIA. Săptămînalul indian „Blitz” adăuga alte amănunte: „Corpul păcii” este finanțat din fondurile așumatei direcții a securității mutuale. Ori se știe că aceste fonduri sînt folosite pentru sporirea potențialului militar al Statelor Unite ca și în diferite scopuri subversive”. Iar ziarul „Nigerian Tribune” scria: „Chiar de la primii pași întreprinși de membrii «Corpului păcii» s-a confirmat pe deplin cîtă dreptate au cei ce văd în această organizație o grupare de agenți ai neocolonialismului și de apostoli ai spionajului. Ei trebuie izgoniți”.

Pentru „Corpul păcii”, Washingtonul a cheltuit deja milioane de dolari. Alte zeci de milioane au fost alocate și se prevede sporirea numărului voluntarilor pînă la aproape zece mii în cursul acestui an. Toate aceste eforturi sînt făcute pentru ca organismul denumit „Corpul păcii” să-și atingă scopul: acela de a păcăli popoarele din țările neutre, de a le face să primească fără temeri pe membrii unui „Corp” destinat în fond să asigure penetrația imperialismului american. Or, din cele arătate pînă acum, rezultă că lucrurile nu merg chiar atît de ușor. E simptomatice faptul că formula găsită de publicația indiană „Blitz” care a definit „Corpul păcii” ca pe „un cal troian al S.U.A.” a căpătat o mare popularitate în toate țările din Asia, Africa și America Latină care se bucură de „cinstea” de a fi gazdele trimișilor d-lui Sargent Shriver. Și chiar un gazetar de peste ocean văzînd cum stau lucrurile în aceste țări a făcut o glumă plină de țîlc: „Calul troian al Statelor Unite se poticnește cînd țî-e lumea mai dragă”.

L. SĂRĂȚEANU

Știrea vorbei

DESPRE CIRCURI, ARENE ȘI ALTELE

Se știe cît de mult îndrăgeau romanii întrecerile sportive, dintre care unele semănau cu cele actuale. Probele atletice se desfășurau în așa-numitele circuri; denumirea lor vine de la *circus*, adică „cerc”, explicabilă prin asemănarea de formă dintre o arenă și un cerc. Din pricina înțeleșului actual al lui *circ*, sînt puțini cei care bănuiesc că, la origine, *circ* și *cerc* sînt unul și același cuvînt latin.

Fiindcă am vorbit de arene, amintim că și aici a avut loc o modificare a înțeleșului. În latinește, *arena* însemna „nisip”, apoi, „loc acoperit cu nisip”, cum era, de pildă, arena unde se desfășurau întrecerile sportive. Printr-o comparație, cuvîntul a început să fie folosit și pentru locuri (fără nisip) unde se desfășoară felurite activități; în definitiv astăzi nu se cere ca o arenă să fie neapărat acoperită cu nisip. În diferite limbi s-a ajuns la expresii ca *pe arena internațională*, ceea ce dovedește o mare îndepărtare de la sensul vechi, latinesc.

Și acum, un exemplu din istoria limbii noastre, în care modificarea înțeleșului e poate la fel de neașteptată. În limba romînă veche, în vorbirea celor care se ocupau de melitatul cîneșii, a pătruns un cuvînt de origine slavă pe care îl folosim pînă astăzi, fără să facem nici o legătură cu această indeletnicire. E vorba de *puzderie*, mulțime de obiecte mici sau care ni se par foarte mici. Uneori e folosit ca sinonim al lui *multime* sau *sumedenie* — adică ideea de micime poate lipsi. Pentru cel care îl întrebuințează e poate interesant să spunem că primul sens al lui *puzderie* a fost „resturi lemnoase care cad din tulpina cîneșii sau a inului la melitare și scărmanare”. Aceste resturi fiind multe și de dimensiuni reduse, cuvîntul *puzderie* a fost folosit, prin comparație, și în legătură cu orice semăna, mai mult sau mai puțin vag, cu ele, de pildă cu stelele, așa cum ne apar într-o noapte foarte senină.

Sorin STATI

educație pentru toate vîrstele

UN „DEZAMĂGIT”

El deschise ușa strigînd:

— Draga mea, vino repede! Se transmite peste cîteva minute „Bolero” de Ravel.

— N-am timp! — se auzi vocea ei. Am de călcat.

Și iar îl cuprinsese sentimentul acela de dezamăgire care în ultimul timp îl încercase atît de des. Altfel își inchipuse viața lor în comun. Ceea ce numea el „lipsa ei de receptivitate pentru artă” îl întrista profund.

Lipsa asta i-a descoperit-o în primele luni de viață în comun. Dacă ar fi știut dinainte! Dar cum să fi știut? În anul lor de logodnă ea părea, dimpotrivă, îndrăgostită de toate cele șapte arte. Mergeau împreună la concertele și expoziții, vorbeau despre toate, el îi explica totul. Se simțea atît de bine în rolul de îndrumător! Cînd o vedea cu cîtă atenție îl ascultă, parcă o iubea și mai mult.

Însă totul fusese prefăcătorie (femeile se pricep la chestii de astea) pentru că ulterior ieșise la iveală totala ei lipsă de „receptivitate artistică”.

Se întorceau amîndoi de la muncă, el de la minister, ea de la spital, și în timp ce el răsfoia vreun album de artă sau cîtea o carte, ea se ocupa cu tot felul de lucruri care dovedeau tocmai această lipsă de receptivitate. Refuzase să asculte noua înregistrare cu „Ucenicul vrăjitor” a lui Dukas spunînd că are de spălat vasele. Preferase să curețe casa cu aspiratorul, în loc să se uite împreună cu el la albumul de reproduceri de la Ermitaj și, cînd a chemat-o să-i citească o poezie nouă a lui Arghezi, i-a răspuns că are de gătit. Mereu o îmbie să împartă cu el plăcerile artei și de fiecare dată îl refuză, motivînd că are treabă: să se ducă la piață, să gătească, să spele, să curețe ori că este prea ostenită pentru a se mai putea ocupa de artă. Ba acum două zile și-a permis să-l trimită după pîne tocmai cînd el studia albumul de reproduceri după sculpturile lui Rodin. A protestat hotărît. Albumul era al lui și putea desigur să-l privească și mai tîrziu; dar ce să faci dacă tocmai atunci simțise nevoia să-l studieze? Ea n-a găsit nimic de răspuns și s-a dus singură la pîne. Și altă dată nu i-a cerut oare să-i pună perdelele tocmai cînd cîtea o piesă de Brecht? E drept că, de fapt, o recitea și că nu-l silea nimeni s-o facă tocmai atunci; dar s-a opus explicîndu-i că „este o crimă, draga mea, să tulburi un om care se află în comuniune cu arta”. Așa că ea a luat frumos scara și și-a pus singură perdelele.

Și omul nostru oftă. Se simțea atît de singur, de neînțeles. Primele acorduri ale „Boleroului” l-au găsit apăsător de dezamăgitor. Dar peste o clipă s-a așezat confortabil în fotoliu și a pornit-o pe aripile muzicii.

În bucătărie, ea lăsă o clipă fierul din mînă și deschise ușa ca să prindă cîte ceva. Bolero-ul lui Ravel era melodia ei favorită. Și se gîndi că, dacă el ar ajuta-o puțin... cît de puțin, s-ar putea bucura amîndoi de minunile artei.

La ce i-o fi folosind cultura, „dezamăgitul” ăstuia?

Sen ALEXANDRU

oamna era înaintată, castanele căzuseră de mult și aproape trei zile plouase continuu, în șuvoaie și rafale. Norii mai pluteau deasupra orașului, însă nu mai ploua. Se lăsase, în schimb, o ceață ușoară, astfel că, deși era încă devreme, lumina după-amiezii, puțină și vinăță, mai mult îl încurca pe sofer. Il încurca și asfaltul, care era încă umed și alunecos.

În momentul plecării, doctorul Pora îi spusese soferului că fișa de apel semnala un caz foarte grav și că orice secundă pierdută îi putea fi fatală bolnavei. Apoi medicul începuse să discute cu felcerul. Era prima oară când mergeau împreună la un bolnav.

— Crezi că ajungem la timp?
Aurel Budinoiu tăcu. Își acosea pachetul cu țigări și-l întinse medicului.

— Mulțumesc, eu nu fumez — zise doctorul Pora, privind-l atent.

— E mai bine. Și eu m-aș lăsa, dar nu pot. N-ai fumat niciodată?

— Nu, niciodată.

Felcerul își aprinse țigara și se uită și el mai atent la doctorul Pora. Lucra de patru ani la Salvare, totdeauna fusese trimis singur la domiciliul bolnavilor și nu dăduse greș niciodată. Era trecut de patruzeci de ani și avea o experiență de aproape două decenii în această meserie pe care-o învățase în timpul războiului și pe care-o iubea foarte mult. Stația de salvare fusese reorganizată de curând, era vorba că vor mai veni cam cincizeci de medici, pe lângă cei vechi, iar el nu avea nimic împotriva, în afară de faptul că nu înțelegea de ce nu-l mai trimiteau singur. „Desigur, se gândi el, se poate ca bătrina la care mergem să fie pe moarte; dar am avut sute de cazuri la fel și m-am descurcat totdeauna.”

— Se poate să fie un edem pulmonar — rosti.

— Posibil — confirmă medicul. De unde deduci?

— După semnalmentele din fișă. Și după faptul că are nouăzeci de ani.

— Da, e cardiac și se poate să fie o sincopă cu edem pulmonar — zise doctorul Pora și se întrebă de ce totuși felcerul îl privea uneori atât de ciudat.

În mod intenționat nu se așezase în față, lângă sofer, pentru ca felcerul, pe care-l simțise nemulțumit de ceva, să nu rămână cumva cu impresia că ar exista între ei o barieră. De altfel, nu pricepuse de ce medicul coordonator îl scosese din ședința organizației de partid, pentru ca să-l trimită și pe el, cită vreme felcerul acesta, după toate aparențele, s-ar fi putut descurca foarte bine și singur. Poate numai pentru că abia își luase postul în primire și voia să-l aclimatizeze cât mai curând cu specificul intervențiilor de urgență? Avea și el convingerea, după numai o săptămână de când fusese transferat de la țară, unde-și terminase stagiul, că împropiata cadrelor medicale ale Salvării fusese absolut necesară. „Da, dar de ce e atât de suspicios felcerul, se întrebă. Poate fiindcă mă vede că sint mai tânăr, iar el are probabil o experiență îndelungată? Ori poate...”

Mașina făcu un viraj, înclinându-se brusc, iar medicul se prinse de minele scaunului, ca să nu cadă. Apoi urmară câteva zigzaguri pe străzi laterale și după aceea iarăși veni un drum drept.

Autoambulanța se opri lent și, numaidecât, în peretele despărțitor se auziră niște ciocănituri.

— Am ajuns — zise felcerul, ridicându-se de pe banchetă.

Doctorul Pora își luă trusa și coborî. Il întâmpină o femeie cam între două vârste.

— Credeam că nu mai veniți — zise ea și porni înainte.

Urbind-o grăbit, medicul îi aruncă o privire soferului.

— Nenorocita asta de ceață! — zise soferul.

— Am făcut totuși numai unsprezece minute — interveni Aurel Budinoiu.

Medicului îi dispăcu faptul că felcerul îl apăra pe sofer. Budinoiu simți și, mulțindu-și tubul cu oxigen dintr-o mână într-alta, adăugă mai încet, ca să nu-l audă femeia:

— Totdeauna membrii familiei intră în panică și își închipuie că nu mai venim.

Trecuseră printr-un gang întunecos, iar acum urcau o scară îngustă, de lemn. „Îmi face inițierea, își spuse doctorul Pora. Poate de aceea ne-a trimis împreună”. Apoi o întrebă pe femeie:

— De când se sufocă?

— De azi, de la douăsprezece.

— Și de ce n-ai anunțat mai devreme? Au trecut cinci ore de atunci.

— Eram la serviciu. N-avem decât o vecină, dar și ea era la serviciu.

— A mîncat? — întrebă felcerul.

— Nu mai vrea să mînce. Nici nu-i în stare, o să vedeți!

Bătrina

Povestire de Ben CORLACIU

Ilustrație de Tia PELTZ

— Vorbește? Recunoaște oamenii? — se interesă medicul.

— Nu știu, o să vedeți...

Intrară într-o cameră cu mobile multe și vechi. O lampă cu două becuri lumina din tavan, iar pe patul de lângă perete se afla o bătrână culcată pe spate.

— Perne — zise Aurel Budinoiu, în timp ce doctorul Pora își petrecea brațul sting pe sub omoplații bolnavei, ca s-o ridice în capul oaselor. Cît mai multe perne — adăugă el.

— Măicuto, ia să vedem, știi cum te cheamă? — întrebă medicul, însă bătrina tăcea, așa că el reveni: știi cîți ani ai?

— Nouăzeci — răspuse printre lacrimi femeia, care-i așteptase în poartă. Eu sint nora, dar mi-e mai mult ca o mamă...

— Aduceți perne — repetă felcerul. Și lăsați să vedem dacă bolnava vorbește. De aceea o-ntreabă.

Bătrina respira scurt, biciuit și cu pauze lungi, ceea ce pe medic îl umplu de neliniște.

— Oxigen! — zise el, fixînd tensiometrul pe brațul drept al bolnavei, un braț slab, uscat, numai pielea și osul.

Din pieptul bătrinei începu deodată să se audă un scrișlit, însoțindu-i respirația acuma precipitată, un scrișlit ca de leagăn. Odată, pe cînd era copil, doctorul Pora, după o ploaie de câteva zile, se dăduse în leagăn și leagănu, ruginit, scriștia tot așa. Simțea cum felcerul îl urmă-

rește fiecare gest, iar lucrul acesta îl intimidă.

— Da, ai cam avut dreptate — îi spuse lui Budinoiu, după ce ascultă și inima. Infarct cardiac, cu edem pulmonar. Apoi, i se adresă nurozii: foarte rău că o lași singură. De ce nu cauți să te schimbi cu soțul dumitale?

— E mort de trei ani — zise nora.

— Adu te rog un lighean.

Nora ieși, iar ei își confruntară impresiile. Moartea era foarte aproape, atât de aproape încît nu era exclus să le fure bolnava din mînă. Căzura de acord că era imposibil să o transporte pe bătrina la spital, pentru că orice mișcare îi putea lua definitiv viața. Așa că trebuiau să încerce totul aici, numai cu mijloacele de care puteau dispune în aceste condiții.

Brațul bătrinei zăcea inert, pe marginea patului, în ciuda tuturor înfepăturilor. Din pieptul ei se auzea mereu același scrișlit ca de leagăn. Oxigenul singur nu putea rezolva mare lucru, așa că șingerarea era imperios necesară. Pe deasupra, dacă nu puteau străpunge vena sclerotizată, nu aveau nici cum să introducă serurile fortifiante, care trebuiau cu orice preț să ajungă la inimă cît mai curînd. Secunde treceau, se transformau în minute, iar ei se gîndeau amîndoi la același lucru. La răstimpuri, privirile lor se întâlneau, însă și le despărțeau repede, după mai puțin de o clipă, pentru că nora,

care plîngea înăbușit lângă ei, nu trebuia să priceapă sensul acestor priviri. Medicul schimba mereu acele, cu impresia că tot nu dăduse peste cel mai subțire. Felcerul se îngrijea de respirația din ce în ce mai stînsă a bătrinei. „Dacă veneam singur, își spuse el, mi-ar fi fost foarte greu să le fac pe amîndouă deodată. Felcerul ăsta îmi era absolut necesar, se gândi medicul. Probabil asta e cauza că ne-a trimis pe amîndoi. Și-or fi dat seama, după apel”. Felcerul zise:

— Poate ar trebui să încercăm...

— Da, da, denudarea — îl întrerupse doctorul Pora. Dar mă gîndesc că și așa a trecut prea mult timp. Să vedem, poate acul acesta să intre.

Apoi, deodată, în fracțiunea de secundă cînd medicul tocmai se hotăra să renunțe la ac și să ia bisturiul din mîna întînsă a felcerului, vena cedă. În zadar însă, siringa rămînea goală; în cele din urmă deschiseră vena cu bisturiul. Lucrul acesta o înspăimîntă și mai tare pe noră, care începu să-și smulgă părul din cap.

— Treceti, vă rog, în camera cealaltă — îi spuse Aurel Budinoiu. N-avem nevoie de lacrimi.

— Da, e mai bine să ne lași singuri — zise și doctorul Pora. Apoi, după ce femeia plecă: De ce ți-ai pierdut calmul? — îl întrebă el pe felcer. Nu trebuia s-o repezi!

Aurel Budinoiu tăcu, gîndindu-se că totuși medicul nu e un tînră prea cumsecade și că poate nu se va înțelege niciodată cu el, apoi, în timp ce tăia fiolele cu ser glucozat, îi răspunse:

— Toate le suport pe lume, în afară de astfel de scene. Nu suport lacrimile în situații dramatice.

Vorbise cu un glas sincer, așa încît, își spuse medicul, se putea ca felcerul într-adevăr să-și regrete ieșirea. Tăcură amîndoi un răstimp, ajutîndu-se unul pe altul și, absorbiți de lupta cu moartea, uitară de suspiciunea lor reciprocă. Nora venea și pleca, iar ei o lăsară în pace, pentru că umbla în virful picioarelor și nu mai plîngea. Era o tăcere rece, cum numai gheața poate fi de rece și de tăcută. Bătrina sezea, la fel de amortită, cu spatele sprijinit în peretele de perne, așa cum o așezase Aurel Budinoiu. Ochii i se făcuseră tulburi și mici, avea o privire absentă, ea însăși părea că nici nu s-ar mai afla printre ei, numai scrișlitul acela ușor ruginit, ca de leagăn, arăta că în pieptul ei mai era un grăunte de viață. Ei căutau nu numai să nu piardă de sub control grăuntele acesta, abia sesizabil, cît mai ales să-l hrănească cu oxigen și cu seruri, pentru ca el să se dezvolte cît mai curînd și mlădițele lui să se întindă prin inimă și prin plămîni, înmugurînd pretutîndeni. Felcerul controla oxigenul, tăia fiole, umplea siringa, și în tot acest timp nu scăpa din vedere punctul acela al venei unde medicul creștase cu bisturiul. Doctorul Pora se uita cînd la obraji bolnavei, care rămîneau palizi, cînd la acul prin care introducea serul în venă. Punctul acela îi atrăgea cel mai mult, le capta aproape întreaga atenție, și uneori îl fascina pe amîndoi, ca și cînd acolo, în punctul acela mărunt, s-ar fi condensat întreaga ființă a bătrinei.

Cam după o oră, oxigenul se termină și felcerul se duse repede jos, la mașină, și aduse alt tub. Era de părere că numai o minune o mai putea salva pe bătrina. Totodată, un sentiment de admirație puneă stăpînire pe el, o admirație din ce în ce mai adîncă față de calmul și de răbdarea pe care le descoperea în doctorul Pora, și la un moment dat se gîndi că se putea totuși ca această admirabilă perseverență și acest neamăpomenit calm să producă minunea. Se întrebă dacă el, în locul medicului, ar fi insistat chiar atît, și se entremură deodată la gîndul că, poate, pierzîndu-și orice speranță, s-ar fi văzut nevoit să renunțe încă de mult. Cercetă obraji bătrinei, apoi își duse urechea lângă masca de oxigen, ascultă un răstimp și luă masca.

— Ce faci?! — întrebă doctorul Pora, nemulțumit.

— Vreau să-i pun tuburi. Masca alunecă, nu pot s-o țin tot timpul, pentru că trebuie să vă ajut.

— A, da? Foarte bine, te-ai gîndit bine.

Aurel Budinoiu puse două tuburi subțiri în nările bătrinei, fixîndu-le cu un leucoplast. După un timp, exclamă:

— Tovarășe doctor, priviți!

Părea că obraji bătrinei începuseră să se coloreze ușor. Cîte o petală trandafir se înfiripa pe cei doi pomeți. Apoi, deodată, bătrina gemu și șopti:

— Mă doare... Ce faceți?...

Fuseră niște sunete stînsse, înde-

Bătrîna

părtiate, parcă venite din adncul pămîntului.

— Te doare? Te doare? — întrebă medicul, îmbujorîndu-se, însă bătrîna recăzu în tăcere, ca și cînd n-ar fi vorbit niciodată, și ochii i se închiseră brusc. Vorbește! De ce nu vorbești? — insistă el, aproape strigînd. Te doare, trebuie să te doară, de ce nu ne spui că te doare?

Capul bătrînei se mișcă încet de cîteva ori, apoi întepeni în palmele felcerului. Doctorul Pora rămase pe scaun, contrariat, cu acul în venă, continuînd să împingă cu grijă bușonul seringii. Începu să-i vorbească bătrînei, îi punea întrebări, așteptînd un răspuns, măcar unul singur, însă bătrîna tăcea, iar el din nou îi punea întrebări, o întreba cîți ani are, și dacă o doare, și dacă i-a plăcut valsul cînd era tînară, și de cînd n-a mai mers cu tramvaiul, și de ce e supărată pe el, de ce nu-i răspunde... Uneori îi vorbea cu un glas ridicat, cu o furie abia stăpînită, pe care felcerul, cuprins de neliniște și dezamăgire, i-o aproba; alteori se ruga de bătrîna ca de un copil răsfățat, însă ea ședea mai departe inertă și fără glas.

— Ascultați — zise felcerul. Nu se mai aude...

Doctorul Pora nu înțelese ce anume nu se mai aude, dar ascultă încordat și descoperi că scriștiitul acela, ca de leagăn ruginit, încetase.

— Mai dă-mi niște ser glucozat — zise el, însuflețit de o nouă speranță.

Era ultima lor încercare. Amîndoi își dădeau seama de lucrul acesta și se simțiră deodată uniți, atît de uniți se simțiră, încît în clipa cînd felcerul întinse seringă, se pomeniră surzînd amîndoi, și era un suris de adîncă prietenie, care-i făcuse tresară și să regrete că se suspsectaseră unul pe altul. Era momentul suprem al efortului lor, iar felcerul, în vreme ce medicul inocula serul, se surprinse spunîndu-și că ar fi păcat ca bătrîna să moară, pentru că moartea bătrînei i-ar putea despărți, cine știe, ca orice mare eșec...

Apoi bătrîna șopti, deschizînd ochii:

— Ce faceți cu mine? — și dădu să-și tragă brațul din mîinile lor, însă brațul rămase neputincios.

Ei simțiră zvicnetul moale al vieții care se întorcea în trupul firav al bătrînei și se uită la ea cu o bucurie încă temătoare. Un răstimp, bătrîna își purtă privirea înnoirată de la unul la altul, zăbovind mai ales asupra halatelor albe, apoi și-o fixă pe covorul prins în perete și după aceea rămase cu ochii asupra garderobului vechi, din lemn castaniu.

— Sînt lucrurile dumitale, măicuțo — zise doctorul Pora. Fă cunoștință cu ele. Spune-mi, dumitale-ți plac florile?

— Mamă, mamă! — murmură nora. Ți-ai revenit, mamă! Să nu mă mai lași, imploră ea, cu o lumină de fericire în glas.

Bătrîna își întoarse capul spre cei de față. Respira regulat și ușor și avea ochii mari și iscoditori, cu străluciri proaspete.

— Copiii mei — zise ea și schiță un suris. Dragii mei copii... Acum știu..., știu ce-i cu mine.

Glasul ei avea un început de limpezime și trăda un amestec de umire cu bucurie. Doctorul Pora scrisese rețeta și i-o încredință nurorii, împreună cu sfatul ca a doua zi să anunțe medicul de circumscripție. Apoi mai controlă o dată pulsul bătrînei și se uită la ceas. Trecuse de șapte. Afară era întuneric și părea că reîncepuse să plouă. Își adună instrumentele și se apucă să le așeze în trusă, cu mișcări oboseite. Felcerul îi întinse o casoleță:

— Ați uitat-o jos, lingă pat.

— Plecați?! — întrebă deodată bătrîna, cu o voce bănuitoare, care parcă spunea: „Dar de ce plecați? De ce nu mai stați? N-o să mai fie nevoie?”

— Nu, acum nu mai ai nevoie de noi — zise medicul. Acum te va îngriji nora dumitale — adăugă el, punînd casoleta în trusă. Apoi se uită la Aurel Budinoiu, se uită lung și rosti: E prima noastră colaborare.

— Da, zise felcerul. Prima.

— Vezi? Avem mare nevoie unul de altul.

Aurel Budinoiu tăcu. Simțea că trebuie să iasă mai repede, ca să-și aprindă în sfîrșit o țigară. Medicul adăugă:

— Noi am salvat-o și ea nici nu știe ce răsplată ne-a dat.

După o tăcere, mai spuse:

— Dă-mi mîna.

Și, sub privirea nedumerită a nurorii, își strînseseră mîinile.

ACTUALITĂȚI cinematografice ACTUALITĂȚI

Centura de siguranță a devenit strict necesară muncii operatorului Petre Gheorghe.

Urcînd treptele ce duc spre cer (imagine luată în timpul filmărilor din Iarnă).

„4.000 DE TREPTE SPRE CER”

Mile de trepte ce urcă spre cer, aflate în titlul viitoarei producții a Studioului „Al. Sahia”, nu sînt o metaforă. Cu toată bogăția de sugestii poetice, ele constituie o realitate concretă pe șantierul hidrocentralei de pe Argeș: 4.000 de bucăți de lemn fixate în stîncă, șerpund peste peretele ce se înalță semeț deasupra rîului. Pe aici trece drumul celor ce vor instala mașinile și mecanismele moderne necesare șantierului. Pînă cînd acestea își vor găsi, însă, pe de-a-ntregul locul în sinul naturii sălbatice și recalitrante, trebuie ca oamenii să le deschidă calea liberă. Zilnic, pe orice timp, chiar în ceasurile aspre ale iernii, la început alpinisții, apoi muncitorii au făcut măsurători topometrice și, pornind de pe această cale de acces, au provocat exploziile care, fiecare în parte, semnificau încă o palmă de loc cîștigată pentru viitoarele construcții. Martorii acestor acte de eroism cotidian au fost doar

apele Argeșului, sclipind undeva în vale. Și de la un timp, aparatul de filmat...

Echipa de cineasți alcătuită din regizorul Titus Mezaros și operatorul Petre Gheorghe consenmează înclătarea cu muntele într-un scurt documentar a cărui menire este de a descrie munca desfășurată pornind de la cele „4.000 de trepte spre cer”. Filmările urmăresc să surprindă cît mai aproape și mai direct imaginile activității desfășurate în condiții puțin obișnuite, iar acest fapt presupune, bineînțeles, din partea creatorilor un efort deosebit pe care viitorul film, discret, nu-l va dezvălui. Alături de muncitorii, operatorul și regizorul asaltează peretele de stîncă, se află lingă ei între cer și prăpastie, pentru a realiza cît mai emoționant acest poem despre munca oamenilor de pe un mare șantier al socialismului.

R. R.

ARMAND GATTI ȘI „ȚARUL”

Om al condeiului, gazetarul și scriitorul francez Armand Gatti nu se gîdea în urmă cu ani că va găsi în camera de luat vederi o a doua unealtă de exprimare artistică.

Supraviețuitor al lagărelor naziste de exterminare, Armand Gatti purta o rană profundă în suflet. După o experiență de scenarist și interpret al filmului „Moranbon” se convinge de eficiența emoțională a limbajului cinematografic. Trebuia cu orice preț să dea glas — pe ecran — cutremurătoare experiențe trăite în lagărele morții. Realizarea filmului „Țarul” — scris și regizat de Armand Gatti — a constituit un act de curaj. Un regizor debutant, neagreat de cenzură și — spre deosebire de reprezentanții „noului val” — totalmente lipsit de sprijinul unei coterii de critici și cinești „lansați”, îndrăznește să facă un film despre tema, „uzată” chipurile, a lagărelor morții și nu are nici elementara prudență de a angaja cel puțin o vedetă cu valoare publicitară!

Și totuși, „Țarul” a fost o reușită. Selecționat pentru Festivalul de la Cannes 1961, filmul a fost — datorită unor manevre de ultimă oră — exilat din Palatul festivalurilor. Dar, deși în afara concursului, filmul lui Gatti n-a trecut neobservat. Critica l-a îmbrățișat cu căldură și l-a încununat cu Premiul Federației internaționale a presei cinematografice FIPRESCI. Adevărata recunoaștere internațională i-a venit însă în vara aceluiași an la Festivalul de la Moscova, cu Premiul special al juriului.

Despre ce povestește filmul „Țarul”?

Produs al macabrei inventivității a călăilor hitleriști, „țarul” e pedeapsa născocită de ei pentru internatul Karl, marinăr din Hamburg, cunoscut ca militant antifascist. El a refuzat să-și divulge tovarășii din conducerea organizației clandestine a lagărului și acum, închis într-o cușcă de sîrmă ghimpată împreună cu un alt internat, luat la întimplare, știe că unul din ei trebuie să moară: naziștii au promis grațierea celui care se va uicide tovarășul de țarc. Pentru David, micul ceasornicar evreu care n-a ucis nicio dată, dilema e îngrozitoare. Dar acasă îl așteaptă familia și apoi... Karl e doar neamț. Pentru Karl, a supraviețui nu e problemă personală: în mințile lui se împletesc firele organizației ilegale; moralul a mii de oameni, curajul ce le este necesar pentru a înfrunta teroarea, depind și de viața lui. În foșorul din care supraveghează țarul, ofițerii hitleriști rinjesc cu satisfacție atunci cînd cei doi se reped unul la altul gata să se sfîșie. Dar gluma macabră a călăilor nu va reuși. Omenia învinge în cei doi bărbați atît de diferiți unul de altul. Dimineața îl găsește pe David viu, alături de un mort. Karl a fost însă salvat de tovarășii care au strecurat în țarc cadavrul unui alt deportat. „Uitîndu-și” făgăduiala, călăii îl duc pe David spre camera de gazare. Ar mai putea să se salveze divulgînd prezența în lagăr a lui Karl. Dar noaptea petrecută în țarc alături de comunistul Karl a făcut din micul ceasornicar evreu din Paris un luptător demn, curajos. El merge tăcut spre moarte, știind că în lagăr lupta continuă.

În fotografie: regizorul Armand Gatti (în spatele sîrmei ghimpată) dînd indicații actorului Jean Negrini (David), unul din interpreții principali ai filmului „Țarul”, pe care îl vom vedea în curînd pe ecranele noastre.

Ana ROMAN

TREI CLEOPATRE

Se pare că producătorii occidentali de filme nu rezistă prea mult tentației de a face pelicule „grandioase”, scotocind prin lada de subiecte a istoriei. Așa se face că în afara celor 7 ediții „Cleopatra”, realizate de la începuturile cinematografului și pînă azi, în ultima vreme în studiourile italiene au fost terminate, aproape simultan, încă alte trei realizări, tratînd toate unul și același subiect: istoria zbuciumată a vieții și domniei Cleopatrei, regina Egiptului.

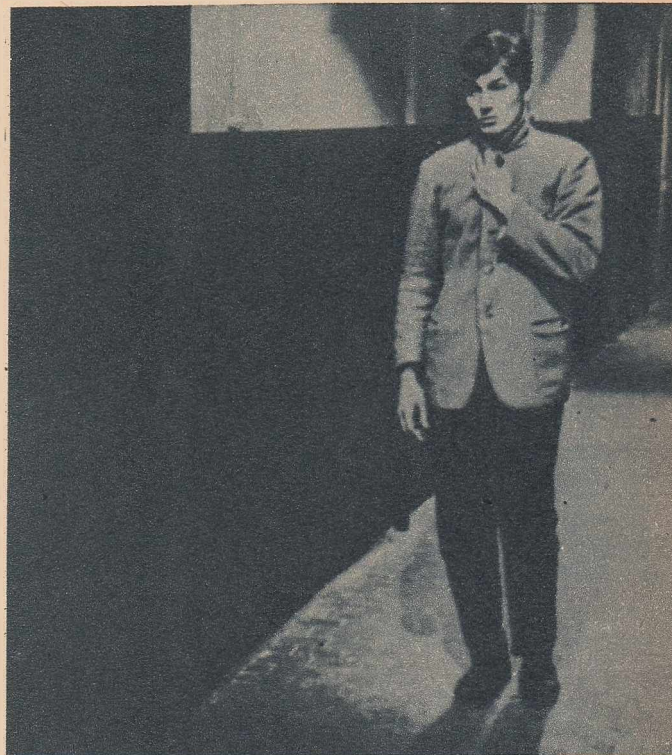
Despre cel mai gigantic — un model de „film-

mamut” — s-a mai scris. E vorba de unul din cele mai costisitoare filme din istoria cinematografiei și are ca protagonistă pe actrița americană Elizabeth Taylor (stînga). Artista franceză Pascale Petit (dreapta) este interpreta principală în cea de-a doua ediție „cleopatriană”, care poartă titlul de „O regină pentru Cezar”. În sfîrșit, a treia Cleopatră este interpretată de franceza Magali Noël (mijloc). Prezența sa partener în acest film a reputatului comic italian Toto, cîi și titlul tronic de „Toto și Cleopatra” este un indiciu că în avalanșa de Cleopatre super-comerciale s-a strecurat și o peliculă cu tendințe satirice.

E. T.

„ROCCO ȘI FRAȚII SĂI”

Binecunoscutul regizor Luchino Visconti, unul dintre marii cinești italieni (numărîndu-se printre creatorii de frunte ai neo-realismului cu filmele „Obsesie”, „Se zguduie pămîntul”, „Senso”), s-a ocupat în filmul „Rocco și frații săi” — pe care-l putem vedea pe ecrane — de așa-numitul „miracol de la Milano”. Printre tinerii care-și încep viața în periferiile laudatului oraș sînt tot mai numeroși cei al căror eșec în viață seamănă cu al lui Rocco și al fraților săi. Mitul poleit al orașului în care „oricine poate găsi de lucru” se destramă, ca și în viață, în fiecare din cele cinci biografii ce se întrepătrund tragic, pe ecran. Vincenzo, fratele mai mare, își dorește un cămin alături de Ghanitta și, pentru acest ideal, trudește din greu. Rocco, dimpotrivă, este exaltat de căutări și aspirații către o deplină fericiere, dar condițiile nemiloase ale existenței nu-i permit să aleagă. Pe Simone, îl cuprind, nereușind a-și vedea realizată dorința vieții lui — să devină boxer renumit — tentațiile joshnice ale marelui oraș capitalist: începe să bea, fură și în cele din urmă comite o crimă. Lucrînd cot la cot cu muncitorii și devenind el însuși muncitor calificat, Ciro este singurul care dobîndește conștiința adevăratelor țeluri ale vieții, pe cînd Luca este încă prea fraged pentru a le înțelege. Lui îi adresează Ciro cuvintele simbolice care, poate, îi vor călăuzi pașii mai tîrziu: „Tu, care ești încă mic, vei avea o viață mai bună ca a noastră, pentru că vei înțelege lucruri pe care eu abia acum le-am înțeles”. Evident, această morală a filmului nu poate fi pe placul celor care, făcînd o apologie publicitară „miracolului economic” de la Milano, refuză să privească în față tragedia multor oameni de rînd. „Este tocmai ceea ce am vrut să arăt — spunea Visconti — supărînd astfel conștiința liniștită a acestei clase (burghezia — n.n.) căreia vîile frumoase și bijuteriile nu-i îngăduie o privire completă asupra lumii din jurul ei, sau pe care vrea să o ignoreze. A-i arăta că foarte aproape de ea trăiesc oameni ca Rocco înseamnă, firește, să-l tulburi digestia. Ea nu va merge la cinema pentru a vedea aceasta”. Și nu numai că nu a

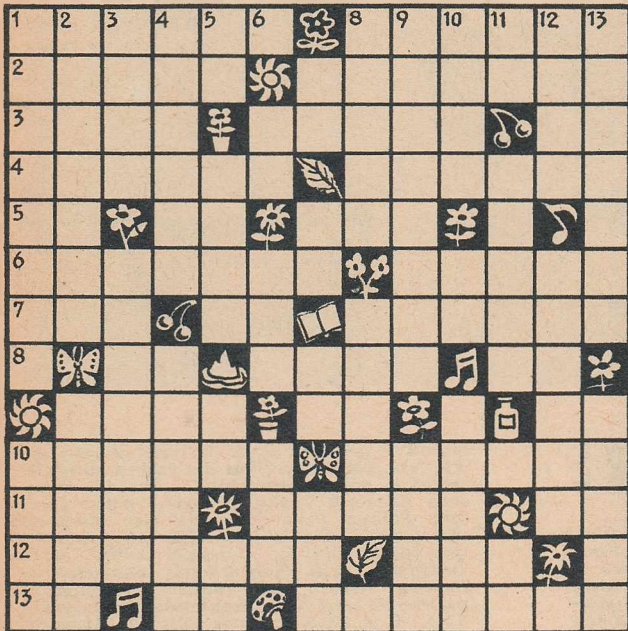
mers ea, dar a făcut totul pentru ca filmul să nu fie văzut de mase. Sîcănarea cineștilor a început, de fapt, înainte de proiectarea filmului pe ecrane — încă pe cînd era în lucru (cu atît mai mult cu cît e binecunoscută poziția politică a lui Visconti, simpatizant declarat al mișcării muncitorești). Autoritățile milaneze au refuzat să permită filmarea în decor natural a secvenței în care fratele lui Rocco, Simone o ucide pe Nadia lîngă un lac pe motiv că va fi... discreditat locul respectiv, destinat manifestărilor sportive. Adevărul este însă că acolo, după cum indică frecvent presa milaneză, se comit multe crime și că, de fapt, autoritățile intenționau astfel să oprească realizarea întregii demonstrații pe care o face filmul asupra felului cum se ajunge la aceste crime. După ce pelicula trecuse prin foarfecele cenzurii din Roma, producătorului i-au fost impuse — atunci cînd filmul urma să fie prezentat pe ecranele

orașului — noi tăieturi de către faimosul procuror din Milano. Punctul culminant al mașinațiunilor împotriva filmului lui Visconti a fost atins însă la Veneția unde, cu prilejul tradiționalului Festival internațional din 1960, s-a reușit, din păcate, excluderea filmului de la Marele Premiu, fapt care a provocat demisia unor membri ai juriului. La timpul său, publicul și lucrătorii cinematografului italiene s-au ridicat în apărarea filmului „Rocco și frații săi”. Proteste ale iubitorilor de film, manifestări și chiar greve ale cineștilor au împiedicat în cele din urmă ca foarfecele cenzurii să amputeze tot „ceea ce unii nu vor să vadă”, cum spunea Visconti. Și, cu toate că de la realizarea filmului au trecut trei ani, realitățile Italiei contemporane confirmă cu fiecare zi, o dată în plus, adevărul rostit fără înconjur pe ecran.

Eugen ATANASIU

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

„Flori, frumoase flori”

ORIZONTAL: 1) Trandafiri, violete, levântică... în flacon! — Poezie tematică de Beniuc. 2) Rădăcinile din romanul lui Zaharia Stancu — Floarea din coroziunile miresei. 3) ... Șerban, autorul cîntecului „Pomul cu vrăbii” — Expoziție de pictură sau fotografie — Ființă superioară. 4) Amabili — Alt nume al lui Hercule. 5) Două petale de lotus! — Ochi de lanț — Baston. 6) Iedera sau zorelele (masc. sing.) — Școlari. 7) Diminutiv feminin — Abis! — Tosca. 8) Răsare begonia! — Grațioase flori albe — Primul! 9) Eroii cununii — În corolă! — Comună în Ardeal. 10) Pictor român, autor al tablourilor „Floarea soarelui” și „La iarbă verde” — „Laleaua neagră”, „Dama cu camelii” ș.a. 11) „Floare albă” din opereta „Ana Lugojana” și „Mugurel de cîntec rominesc” din opereta „Lăsați-mă să cînt” — „... ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir...” (pl.) — Pomadă. 12) Floarea... iubită de Hero — Posedă. 13) Surfis doar schițat! — Printre magnoliile! — Floarea din... fereastra lui Victor Ion Popa.

VERTICAL: 1) Floricelele... din portmoneu — „Trandafirul din sud” de I. Strauss. 2) Noprofesioniști — Adesea. 3) Acțiunea lamei pe obraz — Eroina unui film italian care a rulat pe ecranele noastre. 4) Poet contemporan, autorul volumului de versuri „Cupa cu garoafe” — Margareta din „Faust”. 5) Vocale — Părinte — Plantă cu floricele albastre — Dumitru Grădinaru. 6) Notă muzicală — Onomatopee — Ca floarea-soarelui. 7) Notă muzicală — Bere! — Arma trandafirului — Rom. 8) Floarea lui Temistocle Popa — Zeița florilor și a grădinilor, mama Primăverii. 9) O floare nemuritoare (pl.) — Onești și altele înflorite în ultimii ani (sing.). 10) Nume feminin — În colorit — Loc mocirlos. 11) Cămăși înflorate — Cucoaană (grecism învechit) — Pronume. 12) Insulă de corali — Pomii din... livada lui Cehov (pl.). 13) Floarea Violetei — Mărgăritar.

DEZLEGAREA JOCULUI „LA-NDEMÎNĂ!”, APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Adunat — Scris. 2) Limbă — Valize. 3) Iva — Ad — Lacom. 4) Nerv — Apuca — N. 5) Ar — Oprită — Na. 6) Strună — Spor. 7) Dea — Mină — Ore. 8) R — Muncitori. 9) Elani — Nest — L. 10) Sădi — Mantale. 11) Avuții — Țăran. 12) Tăietor — Site.

moda

Remarcați — din aceste câteva creații ale Fabricii de confecții și tricotaje-București — unele tendințe ale modei actuale de primăvară și vară.

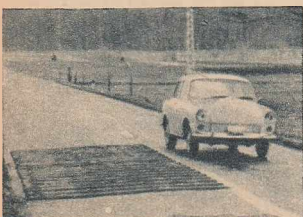
— Mantourile și taioarele subțiri — pentru zilele însorite ale primăverii și pentru seriile răcoase de vară — cer ca bluza (ori rochia) să fie asortată cu căptușeala hainei sau cu materialul umbrelei.

— Remarcați pălăriile: sînt confecționate fie din pai, fie din materiale imprimate (bulinele se poartă mult). Pe lângă borurile

din toată lumea

ZGÎLȚIITOR DE ȘOFERI...

La o încrucișare de drumuri din Elveția se produceau dese și grave accidente de circulație, cu toate panourile care invitau la viteză moderată. Pentru a le preveni, autoritățile elvețiene au recurs la o măsură originală.

În apropierea încrucișării — pe partea dreaptă a șoselei — a fost instalată o tablă ondulată. Treclnd deasupra ei, mașina începe să se zguduie cu atît mai virtos cu cît viteza ei este mai mare și atunci un șofer cu scaun la cap încetinește viteza. Nu însă ca cel din imagine, care, pentru a evita zgîlțitul preventiv, preferă să riște un accident, circulînd pe stînga.

ÎN AJUTORUL MEMORIEI

Un șoarece trebuie să găsească drumul spre o bucăciță de slănină, printr-un labirint. După ce repetă „traseul” de aproximativ zece ori, animalul îl memorează și — imediat ce i se dă drumul

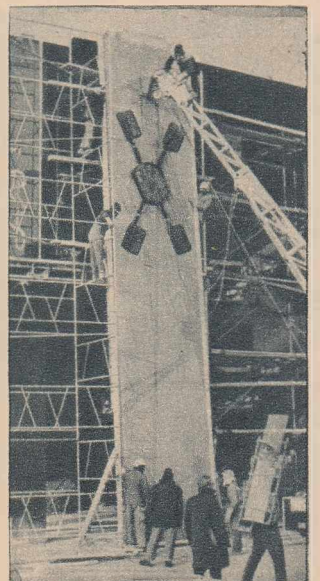
— se îndreaptă singur spre momeală. Dar în labirint este pus apoi un alt șoarece. Înainte de a fi lăsat să caute bucata de slănină, i se face o injecție cu un hormon special — serotonin. Și atunci se întîmplă ceva ciudat: după ce găsește o singură dată drumul spre slănină, șoarecele îl reține.

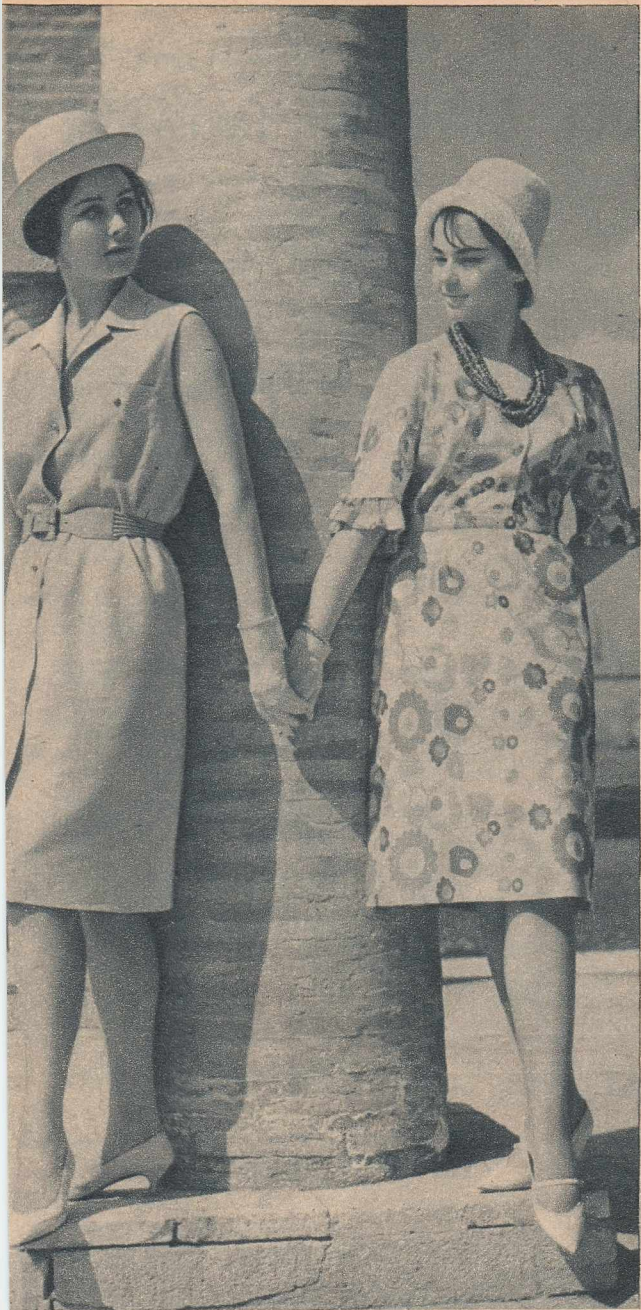
Așa își descrie experiența un biochimist american. Studiind organismul în diverse maladii, el a descoperit că în cazurile de tulburare a memoriei, cantitatea de serotonin din scoarță scade. Astfel

i-a venit ideea că această substanță joacă un rol important în procesul de memorizare. Autorul teoriei presupune că prin introducerea serotoninului în organism s-ar putea obține și o „îmbunătățire” a memoriei unui om sănătos. Deocamdată, însă, aceasta este numai o presupunere...

CEL MAI ÎNALT GEAM DIN LUME...

...este, ne asigură revista franceză „Science et vie”, cel din fotografia alăturată. El face parte dintr-un ansamblu de 12 geamuri care se montează pe fațada clădirii Radioteleviziunii pariziene, cu ajutorul unei macarale. Geamul gigat măsoară 11 m înălțime, 2 m lățime și cîntărește 600 de kilograme. Ca un simbol parcă al vetustului, în imagine s-a strecurat și un geamgiu ambulat care întîmplător trecea pe stradă purtînd în spate „clasică” ramă cu geamuri.

mici, foarte la modă, au apărut și pălăriile cu boruri largi, ample, extrem de practice vara.
 — Rochiile au linia dreaptă, iar talia și-a recăpătat locul firesc, marcată fiind și de un cordon.
 — Linia „chemisier“, devenită clasică, își permite să se lipsească de mîneacă, păstrînd totuși gulerul și reverele. Acestea sînt însă foarte mici.
 — Și încă un amănunt: o ținută elegantă — fie și de vară — pre-
 tinde neapărat mînuși.

HÎRTIE DIN STICLĂ

În R.D. Germană a început fabricarea unei hîrtii — compusă din fibre de sticlă de un diametru microscopic și de o lungime de circa 50 mm. Marea stabilitate chimică și rezistența la temperaturi pînă la 600°C caracterizează noul tip de hîrtie. În prezent se caută o metodă de aplicare a cernelurilor tipografice, astfel încît hîrtia

de sticlă să poată servi la tipărirea cărților și documentelor de deosebită importanță. Principala ei utilizare va fi totuși ca izolant electric.

SECRETUL APEI AMONIACALE

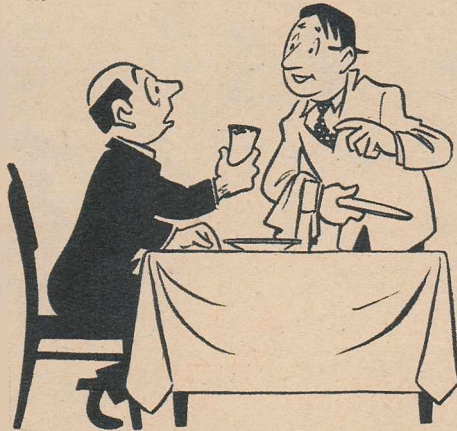
Apa amoniacală, obținută ca produs secundar în unele procese de producție, este îndeobște cunoscută pentru calitățile ei ca îngrășămint. Recent însă — în urma unor experiențe făcute de un grup de specialiști polonezi — a reușit să se mai dispune și de alte însușiri. Concluzia acestor experiențe a fost că peștii, și în special crapii, se simt excelent, crescînd rapid în greutate, în lacurile în care s-a adăugat apă amoniacală. Care e secretul? Fiind un bun îngrășămint și pentru plantele acvatice, în lacurile cu adăos de apă amoniacală, alimentația peștilor este mult mai abundentă.

umor

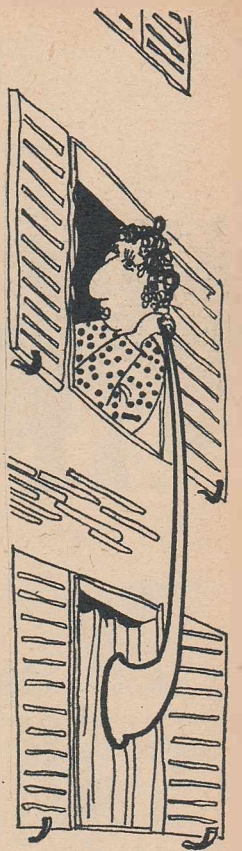

— Dacă serviți cu mîna, la ce vă mai trebuie lingura!
 — Cine știe, poate tot pică vreun control...

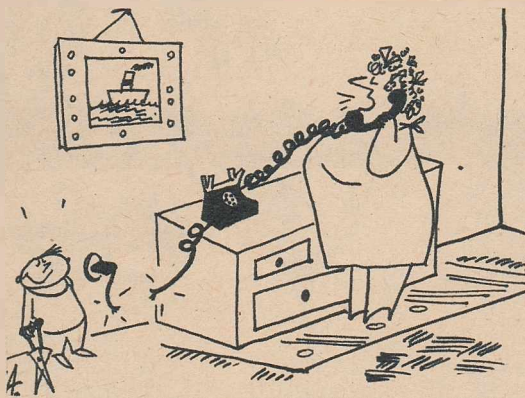

— Mi-ai dat un pahar murdar de ruj, ce-nseamnă asta!
 — Înseamnă că e ruj bun, nu se ia...

Rik AUERBACH

Fără cuvinte.
 „Paese Sera”

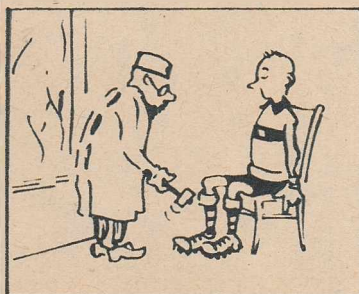
— N-am înțeles ce-ai spus, tovarășe medic. Să-i mai dau micuțului untură de pește?!?!?

Adrian ANDRONIC

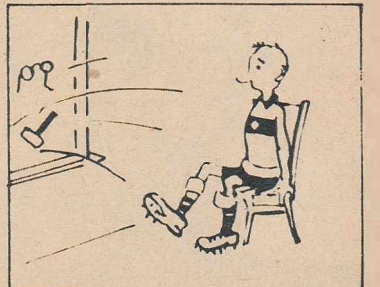

— Ca medic de copii trebuie să ai și multă fantezie...

„Quick”

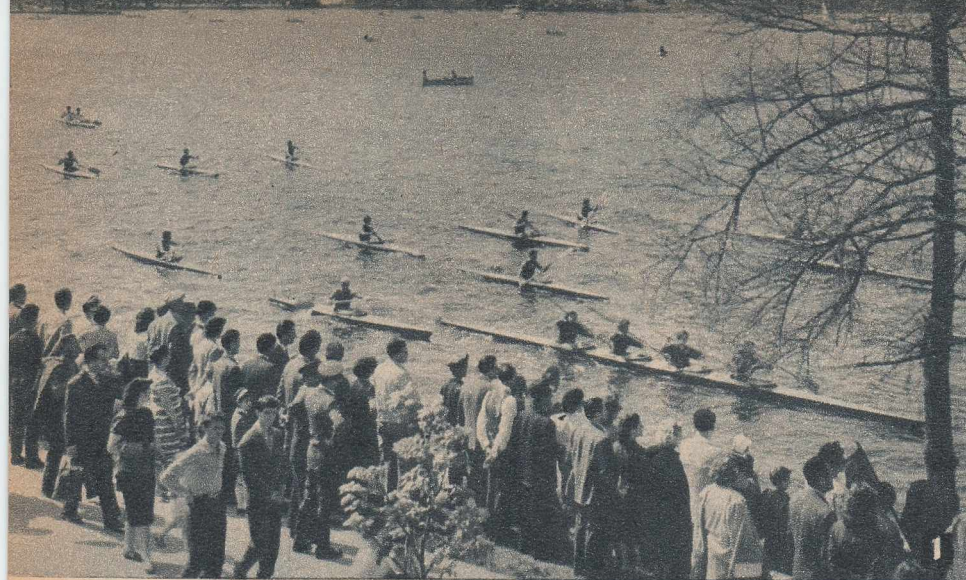

Reflex necondiționat.

„Ogonlok”

DINTRE SUTE DE CATARGE

De la fereastra mea, dacă ai privirea desăvârșită sau, mai bine încă, un binoclu se zăresc în depărtări apropiate Casa Scintei, parcul înverzit și lacul înălbit de pinzele ambarcațiunilor. Iar în ziua închinată tineretului, parcul de cultură și odihnă a fost pus la dispoziția generațiilor noi de sportivi, de la 10 sau 8 ani la 18 care s-au întrecut în diferite probe dar mai cu seamă parcă în disciplina canotajului. Erau și lacul, și locul potrivite. Privind îndelung la acest spectacol în aer liber care este sportul m-am surprins murmurând, cu și fără voce, mult cunoscutul vers eminescian „dintre sute de catarge”. De la vislă la filozofie e o cale cam lungă, trebuie să recunosc, totuși pentru un om precum subsemnatul ai cărui pași au mai trecut cândva pe malul Herăstrăului, evocarea poemului e posibilă și rezonabilă, cu toate că nu m-am gândit în clipa rostirii la înțelesul tragic al strofelor, ci la cu totul altceva.

Albastrul apelor, albul pinzelor, soare arzător și canotori bronzăți am avut prilejul de demult încă să admirăm pe aceste întinderi de plăcere. De demult. Era, acum vreo douăzeci de ani pe malul lacului un șirag de cluburi, concepute și rostite englezește, de la Yacht — la Auto și Aero. Tot — sintem obligați să precizăm din necesitate profesională — consacrate în mod deosebit tineretului. Băieți și fete. Primăvara țării. Nădejdea neamului. Floarea și etcetera. Cum descindeau din Rollsuri și Alfa-Romeo — după

o dispoziție aruncată scurt șoferului și un cocteil de început — speranțele se imbarcau în iole franțuzești, fredonând melodii optimiste.

Dintre sutele de catarge care lăsau malurile în 1939 cite oare erau minuite de o făptură cu tată fără zece milioane minimum la bancă? Nici unul pare-mi-se...

Se aflau pe apele albastre: băiatul sportman al fabricantului de tinichea sau bere blondă;

fata suavă a tăbăcarului de pe Cheiul Dimboviței;

băiatul melancolic al proprietarului de grajd de curse;

fata cu probleme a prefectului de poliție;

băiatul care — tocmai — urma să plece — la Cambridge — pentru studii — al negustorului de pe Lipskani;

fata care — tocmai — se întorsese de la Sorbona, unde urma literale, a măcelarului de pe Rahova.

Au sosit și au pierit de atunci anii. Apele albastre ale Herăstrăului s-au priment în atâtea rînduri, în atâtea rînduri. Catargele și pinza albă zdrențuite de vreme și vremuri au fost înlocuite cu altele. Acum, dintre sutele de catarge, cite oare...?

Mă uit cu atenție la minui-torii pinzelor albe și zăresc pe: băiatul frezorului de la Republica;

fata învățătoarei din Giulești; băiatul aviatorului de la T.A.R.O.M.;

fata mecanicului de pe locomotiva numărul...

băiatul...

fata...

AI. MIRODAN

1 Canotorii tuturor tipurilor de ambarcațiuni au avut și ei prilejul să-și arate măiestria.

2 Fiecare concurent se consideră de pe acum un temerar motociclist.

3 Au apărut primii schiori pe apă...

4 ... care sînt urmăriți cu toată atenția de publicul spectator.

5 Pasionații navomodelismului au admirat îndemnarea și priceperea micilor constructori.

Fotografii de S. STEINER

EXPOZIȚIA FILATELICĂ O. N. U.

Deschisă în sala Muzeului de Artă al R. P. Române, expoziția atrage numeroși vizitatori. Ea este organizată de Asociația pentru Națiunile din R. P. Română și Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, concursul Administrației poștale a Organizației Națiunilor Unite. Expoziția înfățișează, prin mărci poștale și fotografii, rodnică activitate depusă la înființarea ei — în 1951 — și pînă în prezent de către Administrația tală a O.N.U.

Exponatele rețin atenția nu numai prin modul atractiv de prezentare, ci și ales prin conținutul lor. Vizitatorul poate urmări deopotrivă drumul care-l parcurge o marcă poștală de la faza de machetă la cea de distribuție la ghișeu, popularizarea prin mărcile poștale a diferitelor organisme instituții specializate ale O.N.U., precum și aspecte din activitatea Organizației Națiunilor Unite.

Proiecte de mărci, machete, probe de bază și probe de culori rețin în deosebit atenția filateliștilor și a specialiștilor. Nu poți să nu remarci așa execuție artistică sau coloritul cu totul aparte care reușesc să dea o imagine clară desenului. Tiparul aduce reliefează cu mult succes elementele expoziției.

Privind seriile de mărci obișnuite sau comemorative te atrage atît finețea, cît și culoarea, în special cînd se folosește monocromia. Prin imaginile vizitatorul ia cunoștință de activitatea celor mai multe dintre organisme și instituțiile specializate ale O.N.U., și în aceasta constă în primul rând popularitatea de care se bucură mărcile O.N.U. în toată lumea.

Trebuie subliniat că, la capătul a 10 ani, valoarea anuală a mărcilor emise de Administrația poștală a O.N.U. era triplă față de 1951. E greu să stabilești o ierarhie, sub raportul realizării lor artistice, între seriile comemorative prezentate la expoziție. Putem cita, printre altele: Uniunea Mondială Universală, Organizația Internațională a Muncii, Organizația pentru Agricultură și Agricultură — F.A.O., Organizația pentru aviația civilă internațională, UNESCO, Adunarea Generală O.N.U., Consiliul de Securitate, Consiliul Economic și Social, Consiliul de Tutelă, Curtea Internațională de Justiție.

Sînt demne de reamintit panourile care prezintă vizitatorilor mărcile emise în 1960 cu prilejul celei de-a XVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., mărci care prin desene sugestive ilustrează participarea activă a R. P. Române în cadrul Națiunilor Unite, politica țării noastre de pace și înțelegere între popoare.

Prin caracterul ei documentar și de popularizare, Expoziția filatelică O.N.U. constituie un atractiv mijloc de cunoaștere din partea maselor largi și a instituțiilor sale specializate.

Val TEBEICĂ

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 17.00, 20.00 (afară de Jol), 22.00 (Jol 22.30), 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.00, 0.50-0.55 (sîmbătă 1.50-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 15.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămînii: 10.05, 14.30 (Progr. II).

COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I).
SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 12 MAI Programul I 8.00: Cîntece și jocuri populare 6.35: Suita din baletul „Haiducii” de Hilda Jerea; Dans din Vlașca de Constantin Bobescu 7.10; Concert de dimineață 8.10: Muzică populară românească și a minorităților naționale 8.30: Clubul voalșei 8.50: Valsuri 9.20: „Ghid muzical” (16) — Programatismul în creația simfonică a compozitorilor sovietici 10.00: Melodii distractive 10.30: Formații artistice de amatori 11.00: Program muzical dedicat frunzătorilor de pe ogoare 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Muzică din opere 12.20: Interpreți de muzică ușoară — Dorina Drăghici, Günther Hapke, Maia Kristalinskaja, Kovács Erzsi, Luigi Ionescu, Milva, Tino Rossi, Gigi Marga, Elvis Presley 13.10: De toate pentru toți 14.00: Concertul florilor 14.30: Melodii populare 15.00: Din viața satelor patriei 16.00: Plese instrumentale 16.10: Cîntă Ion Luțean 16.30: Pagini alese din muzica de operă 17.00: Transmisiune sportivă 19.00: Romanețe 19.35: „Melodii... melodii” 20.00: Teatru la microfon — „Vizită pe o mică planetă”, comedie satirică de Gore Vidal cu Radu Beligan, Jules Cazaban, Villi Ronea, Mircea Sepitlici, Nicolae Gârdeșcu, Nely Sterian, Sanda Toma ș.a. 20.54: Muzică populară 21.30: Muzică de dans 23.10: Simfonia pentru violă și orchestră „Harold în Italia” de Berlioz.

Programul II 7.00: Fanfara reprezentativă a armatei 7.35: Cîntece din folclorul nou 8.00: Muzică ușoară 8.30: Cîntece 8.50: Anunțuri, muzică 9.00: Muzică populară 9.30: Plese de estradă 10.00: Arli din opere — soprana Teodora Lucaciu și tenorul Valentin Teodorian 10.30: Revista presei străine 10.35: Muzică ușoară 11.10: Concert pentru vioară și orchestră de Dumitru Capolănu, solist George Hamza; Suita a II-a din baletul „Daphnis și Chloe” de Ravel 12.00: Emisiunea „Cinema” 12.15: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 13.00: Melodii populare 13.30: Vitrina cu noutăți de muzică ușoară 14.05: Dansuri instrumentale 14.15: Cine stie cine cîntă! 15.00: Interpreți ai operelor „Rigoletto” de Verdi de-a lungul anilor (emisiunea I) — Luisa Tetrazzini, Melie Melba, Matia Battistini, Tita Ruffo, Enrico Caruso, Giacomo Lauri Volpi, Michele Fleta, Giuseppe de Luca, Aureliano Pertile, Amelia Gallurci, Erna Berger 15.45: Muzică ușoară 16.00: Oameni și fapte 16.08: Muzică corală 16.30: Jocuri populare 16.45: Muzică de estradă 17.00: Mica suită de Witold Lutoslawski 17.15: Retrospectivă lirică — Nicolae Labiș 17.35: Muzică ușoară 18.00: Teatru la microfon pentru copii 19.00: Cîntă Jean Păunescu 19.15: Recital Vasile Jianu 19.30: Din folclorul popoarelor 20.05: Muzică ușoară 20.30: Cîntă Traian Lăscuț-Făgărășanu 20.45: Muzică de dans 21.45: Răsfoind volumul „Proza satirică franceză” 22.00: Săptămîna culturii cehoslovace. În program — muzică de dans 22.23: Sonata „Kreutzer” de Beethoven — interpretează violonistul Yehudi Menuhin și pianistul Louis Kentner 23.10: Muzică de dans.

Programul III 19.00: Opera „Voievozii țiganilor” de Johann Strauss 20.40: Pagini antologice din lirica universală 21.30: Muzică de estradă 22.10—22.59: Muzică de cameră.

LUNI 13 MAI Programul I 5.07: Polci și mazurci 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Muzică populară 6.07: Suită de balet pe melodii de Chopin 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece 6.45: Salut voios de pionieri 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului — Importanța regimului alimentar lacto-vegetarian 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Jocuri populare 8.08: Muzică vocală și instrumentală de compozitori romîni 8.30: Concert de dimineață 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Cîntece patriotice 9.35: Muzică populară 10.00: Muzică ușoară 10.30: Marea pleasă simfonică pentru orgă de César Franck — interpretează Günther Fischinger 11.08: Soliști ai teatrelor muzicale din țară 11.30: Muzică de estradă 12.00: Cinci schițe simfonice „Bucureștii de altădată” de Mircea Chiriac 12.30: Cîntece de dragoste și jocuri populare 13.10: Muzică ușoară de com-

pozitori sovietici 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică populară din Banat 15.00: Soliști de muzică ușoară 15.30: Scene din opera „Ion Vodă cel Cumplit” de Gheorghe Dumitrescu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă Florea Cloacă 17.10: Cîntece de pace și prietenie 17.30: „Prietenii lui Do-Re-Mi” 17.50: Muzică populară din Noua Zeelandă 18.02: Melodii de estradă 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Arli din opere 19.00: Revista economică radio 19.20: „Dicționar muzical” (16) — Genuri ale muzicii vocal-simfonice: cantata, oratoriul 19.45: Cîntă Ana Balaci și Nicolae Bob-Stănescu 20.15: Muzică ușoară de Florentin Delmar 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Pagini orchestrale din opere 21.15: Tribuna radio — prezentarea volumului „Bazele eticii marxiste” 21.25: Ciclul „Simfonii de Gustav Mahler” — Simfonia a VIII-a. În pauză la ora 22.00: Buletin de știri 23.25: Concert de noapte.

Programul II 10.10: Muzică din opere 10.45: Melodii populare 11.15: Pagini de proză 11.30: Concertul pentru orchestră de Anatol Vieru 12.05: Muzică ușoară 12.30: Muzică din opere 13.00: Muzică populară românească și a minorităților naționale 13.30: Carnet de reporter 13.37: Muzică distractivă la mandoline 14.10: Uverturi și arli din operele lui Giovanni Patsiello 14.35: Muzică ușoară 15.00: Suita „Povești din Grui” de Marian Negrea 15.31: Soliști și formații artistice de amatori 16.10: Corul de copii al Radioteleviziunii 16.30: Pagini orchestrale din opere 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia nr. 1 în do major de Balakirev — Orchestra simfonică din Londra, dirijor Thomas Beecham 18.47: Muzică populară 19.10: Cîntece 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Muzică de dans 20.30: Din muzica popoarelor 21.15: Muzică corală 21.30: Aspecte de la recitalul literar-muzical „Primăvara” (II) 22.00: Interpreți de operă — Maria Caniglia și Benjamina Gigli 22.30: Muzică ușoară 23.10: Sonata în sol minor pentru vioară și pian de Dimitrie Cuclin; Concertino pentru pian de Leos Janacek 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: „Ioana pe rug” — oratoriu dramatic pentru recitator, solisti, cor de copii, cor mixt și orchestră de Arthur Honegger 22.30—22.59: Muzică de cameră.

MARȚI 14 MAI Programul I 5.07: Melodii populare 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Muzică ușoară 6.07: Marsuri 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece patriotice 6.45: Salut voios de pionieri 7.10: Jocuri populare 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea crizelor de ulcer, primăvara 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică instrumentală 8.08: Muzică populară 8.30: Trei schițe simfonice „Bucureștii 1959” de Pascal Bentoiu; Dansuri simfonice din Corund de Zoltán Aláder 9.00: Corul Uzinelor „Vulcan” din București și Orchestra de mandoline a Uzinelor de tractoare din Brașov 9.30: Muzică distractivă 10.00: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 10.30: Arli din opere interpretate de Evghenia Smolenskaja și Serghei Lemeșev 11.08: Sonata nr. 2 în mi bemol major pentru clarinet și pian de Brahms 11.28: Orchestra de muzică populară „Flacăra Prahovei” din Ploiești 11.45: Radio Prichindit 12.00: Valsuri 12.30: În fața hărții — Canada 12.40: Arli din opere 13.10: Din folclorul popoarelor 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică ușoară 15.00: Recitalul basului Nicolae Secăreanu și al pianistului Imre Ungar (R.P.U.) 15.45: Cîntece și jocuri populare 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: „Colectiva noastră dragă” — program de cîntece 17.10: Recital Franco Corelli 17.30: Radioracheta pionierilor 17.55: Melodii de estradă 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Cîntă Ion Cristorescu 18.40: Muzică de cameră 19.00: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur despre „Etimologii amuzante” 19.10: Cîntă Trio Armonia și Nicu Stoicescu 19.30: Universitatea tehnică radio — ciclul me-

(Continuare în pag. 22-23)

FLOARE DE CACTUS

Din colecția mea de plante face parte și cactusul pe care l-am fotografiat. Șapte ani am așteptat să înflorească. Această îndelungată așteptare a fost acum răsplătită: a apărut prima floare. O floare albă, cu petalele de o mare delicatete, răspinzând un parfum suav.

N. BOLDURA
Deva

DIN ÎNCEPUTURILE TEATRULUI ROMÎNESC

„Aș vrea să știu care au fost primele teatre din țară și când s-au dat primele spectacole de teatru”.

Coleta BALEA
Arad

Răspunde **IOAN MASSOFF**, secretar literar al Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București.

Cea mai veche știre cunoscută pînă astăzi despre o reprezentare de teatru în limba romînă datează din 1755 — un spectacol cu caracter folcloric, organizat de elevii școlii din Blaj. Gh. Asachi,

luptător pentru propășirea culturală a Moldovei, este organizatorul primului spectacol în limba romînă la Iași, unde, în ziua de 27 decembrie 1816, s-a reprezentat pastorală „Mirtii și Chloe”, o dramă în trei acte de Jean Florian, tradusă de Asachi. La București, în 1818, elevii lui Gh. Lazăr au jucat, în cadrul școlii de la Sf. Sava, primele spectacole în limba romînă, sub îndrumarea lui Ion Heliade-Rădulescu, cînd s-a reprezentat „Avarul” de Molière. Unul din cele mai vechi teatre din București a fost cel de la „Cîșmeaua Roșie”, teatru amenajat prin străduința domniței Ralu Caragea, așezat în mijlocul unei piețe de pe podul Mogoșoaiei (cam în colțul pe care-l face astăzi Calea Victoriei cu str. Alexandru Popov). În acest teatru s-au prezentat spectacolele teatrului revoluționar al Eteriei.

Pe strada Edgar Quinet de astăzi s-au aflat două din cele mai vechi teatre ale Bucureștiului: sala Slatineanu și sala Momulo, unde s-au dat spectacolele de teatru ale societății „Filarmonica”. La București a mai funcționat vechiul teatru „Bossel”, așezat pe Calea Victoriei, peste drum de Palatul Telefoanelor de astăzi, iar în 1852 s-a inaugurat Teatrul cel Mare, devenit mai tîrziu Teatrul Național.

La Iași, printre cele mai vechi teatre au fost Teatrul de varietăți și Teatrul de la Copou, căzut pradă flăcărilor în 1888. Din inițiativa umanistului Martin Hochmeister s-a ridicat la Sibiu prima clădire de teatru din Transilvania, inaugurată în 1788. Brașovul avea un local de teatru în 1794, pe locul unde mai tîrziu va fi sala „Reduta”. Craiova a avut un teatru construit din birne și palantă încă din 1851, așezat în Cîmpia Căărășilor, lângă școala Oțeteleșanu. Dintre cele mai vechi teatre trebuie semnalate Teatrul de la Oravița, inaugurat în 1817, și Teatrul de la Arad,

datînd cam din aceeași epocă. Aceste două clădiri flîntează și astăzi — cel de la Arad înfățișîndu-se cu oarecare transformări în ceea ce privește fațada și interiorul.

COPII TALENTAȚI

În primăvara aceasta într-o sală din centrul Constanței a fost deschisă o expoziție cuprînzînd lucrări ale școlărilor și pionierilor din localitate. Copii talentați au prezentat aici cîteva sute de exponate din cele mai variate domenii: instalații mecanice complexe sau mașini industriale construite de ei la proporții liliplutane, miniaturi de vapoare sau avioane, machete de locuințe, lucrări de trafoaj etc. Fotografia pe care v-o trimit spre publi-

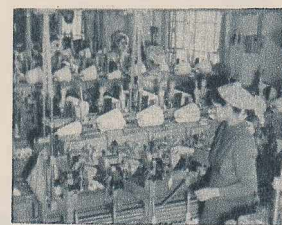

care reprezintă o pionieră țînzînd în mînă un buchet de... flori. În realitate, buchetul nu-l altceva decît o originală lampă electrică de masă lucrată din material plastic.

Gheorghe CIOROBEA
Constanța

LA O FABRICĂ DE TRICOTAJE

Vă trimit o imagine de la Fabrica de tricotaje „8 Martie” din Piatra Neamț. Această unitate industrială a fost înzestrată recent, în unele secții, cu mașini moderne. Unul din sectoarele reutilate este și cel de depănare firele (în fotografie). În același timp, în cadrul întreprinderii a fost stimulată mișcarea de inovații și raționalizări în

slujba mării productivității muncii și îmbunătățirii calității produselor. Primele zece propuneri de inovații au și sosit la comisia de pe lângă cabinetul tehnic, unde sînt studiate.

Șimon POMPEI
str. Alexandru cel Bun nr. 24
Piatra Neamț

DISCOTECA DE MUZICĂ UȘOARĂ

Citînd articolul „Discoteca și educația muzicală”, publicat în două numere recente ale „Flacării” (nr. 13 și nr. 14/1963) în ajutorul iubitorilor de muzică simfonică, m-am gîndit la utilitatea unui articol asemănător închinat muzicii ușoare (care nu poate fi considerată un gen minor). Posed un magnetofon și, deci, am și posibilitatea să-mi întocmesc o fonotecă bogată. De aceea propun criticărilor muzicală al „Flacării” să scrie despre modul cum se poate aprecia muzica ușoară, cum să deosebim o piesă valoroasă de o contrafacere, o interpretare originală de o imitație. Care sînt caracteristicile diferitelor genuri naționale, ce este bun și frumos — sau, dimpotrivă, urît și vulgar — în diversele ritmuri ale muzicii de dans? Ar fi răspunsuri la întrebări ale multor cititori dormici să vadă mai des dezbătute în revistă problemele muzicii ușoare.

Mircea PELIPIAN
electrician

N.R. Propunerea este interesantă și vom ține seama de ea.

SPORTUL CU MÎNUȘI

„Aș dori să știu de cînd datează și cum a evoluat de-lungul vremurilor sportul c mînuși”.

Ioan PROFIL
muncitor, Piatra Neamț

Răspunde **PAUL OCHI ALBI**, comentator sportiv.

Documentele vremurilor statui și picturi pe vase de lut, atestă că boxul s-a născut sub forma pugilatului din întrecerile antichității, c aproape 5000 de ani în urmă Cunoscutul cercetător italian R. Passamonti a împărțit istoria boxului în patru perioade: 1) epoca antică (300 î.e.n.-476 e.n.); 2) epoca medievală și a Renașterii; 3) epoca boxului modern țăr mînuși, de la 1700 pînă la înfîlirea Sullivan-Corbet pentru titlul mondial în categoria grea (1892); 4) epocă contemporană.

Primul boxer al timpurilor moderne a fost englezul Ton Figg (1712), care în afară pumnilor folosea și un.. baston cu care-și pocnea din versarii. Unii atribuie însă „paternitatea” boxului modern barcăului londonez Jack Broughton, care a fost și autorul primului regulament de box (1783); „Volnicul de pe Tamisa” a fost de altfel și inventatorul mînușilor de box, pe care nu l. utiliza decît la antrenamente Mînușile apar în meciurile oficiale abia după un secol Actualele reguli ale boxului aparțin marchizului Queens berry. Adevărul este că acest reguli au fost întocmite de gazetarul Arthur Chambers care le-a dedicat marchizului În timpul pugilatului c pumnii gol meciurile se desășurau direct pe pămînt într-un spațiu delimitat. În ceptînd din 1891 apar ringurii așa cum le cunoaștem noi

Primul meci de box s-a disputat la noi în 1909 l. Cîmpina. Nu a fost un meci oficial, ci o demonstrație Prima participare internațională a unui boxer romî

PROGRAMUL DE RADIO

talurgie 19.45: Muzică corală romînească 20.15: Muzică ușoară interpretată de Orchestra Franck Pourcell 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Program muzical pentru frunțași în producție 21.15: Cine știe, câștigă! (reluare) 22.25: Muzică de dans 22.57: Muzică de cameră de Schumann.

Programul II 10.10: Sonata quasi una ballata de Al. Velehorskî 10.30: Muzică populară 11.00: Cîntece pentru cei mici 11.15: Evocare — Jean Bart 11.35: Muzică ușoară 12.05: Concert pentru pian, trompetă și orchestră de Dmitri Șostakovici 12.30: Cîntece și jocuri populare 13.00: Pagini din operele contemporane 13.30: Emisiune literară 13.45: Muzică ușoară 14.10: Muzică distractivă interpretată de fanfara 14.35: Concertul nr. 6 în mi bemol major pentru vioară și orchestră de Mozart 15.01: Muzică populară 15.30: Muzică ușoară 16.10: Muzică vocală de Tiberiu Brediceanu 16.30: Muzică de estradă 17.00: Program de suite 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Fragmente din baletul „Lacul lebedelor” de Ceaikovski 18.30: Muzică ușoară 18.45: În vizită la Școala populară de artă din Capitală (radioreportaj) 19.00: Din cele mai frumoase melodii populare 19.30: Lecția de limba franceză (avansați) 19.40: Fragmente din opera „Cavalleria rusticana” de Mascagni 20.15: Ce știm despre cărți (IX) — „Cartea și biblioteca în evul mediu” 20.35: Muzică corală de compozitori înaintași 21.15: Muzică de dans 21.45: Scriitorii la microfon — Ion Bănuță 22.00: Simfonia I în mi bemol major de George Enescu 22.33: Melodii de dragoste 23.10: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 21.15: Opera „Othello” de Verdi cu Mario del Monaco, Renata Tebaldi ș.a. (acte I și II) 22.29 — 22.59: Muzică instrumentală interpretată de mari soliști: Ralph Kirkpatrick,

Walter Gieseking, David Oistrach, Dinu Lipatti, Danil Șafran.

MIERCURI 15 MAI Programul I 5.07: Cîntă tarafă G.A.C. din Firiteaz, Regiunea Banat 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Dansuri de estradă 6.07: Cîntă fanfara G.A.C. din comuna Cosmești, Regiunea Iași 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece sportive 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Prelucrări corale 7.30: Sfatul medicului — Vaccinarea antidifterică 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Jocuri populare olteneste 8.08: Muzică distractivă 8.30: Coruri și dansuri din opere 9.00: Schiță rustică de Vinichou Grefiens; Suita do broegană de Anatol Albin 9.30: Melodii populare 10.00: Teatru la microfon „O lună de confort”, scenariu radiofonic de Ștefan Iureș și Ben Dumitrescu 11.37: Piese instrumentale 12.00: Muzică de estradă 12.30: Fragmente din opere 13.10: Concertino nr. 6 în si bemol major de Pergolesi; 11 contrandansuri de Beethoven 14.00: Concert de prînz 15.00: Prelucrări de folclor 15.30: Soliști ai teatrelor muzicale din Galați și Constanța 16.00: Microcital al violoncelistului Alfons Capitanovic 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară 17.10: Cîntă Ana Pop Corondan și acordeonistul Marcel Budală 17.30: Prielena noastră, cartea 18.00: Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră de Dinu Lipatti; Trei poeme pentru voce și orchestră de Alfred Alessandrescu 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntăm patria socialistă — program de cîntece 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru frunțași în producție 19.45: Muzică ușoară de Emanuel Ionescu 20.15: Lieduri de Tudor Clorțea, interpretate de soprana Iolanda Mărculescu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică populară cerută de ascultători 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Arit și duete din operele lui Mozart 22.25: Concert serenadă pentru harpă și

orchestră de Joaquin Rodrigo 23.00: Muzică de estradă.

Programul II 10.10: Muzică ușoară 10.44: Concerto grosso în sol major opus 6 nr. 1 de Händel; Concertul în do minor pentru două clavicene și orchestră de coarde de Johann Sebastian Bach 11.15: Universitatea tehnică radio — ciclul metalurgie (reluare) 11.30: Cîntece și jocuri populare 12.05: Muzică din opera „Mam'zelle Nitouche” de Hervé 12.30: Lectură din volumul „Povestiri cubane” 12.45: Din viața de concert a Capitalei 13.30: Însemnări de reporter — Litoralul își așteaptă oaspeții 13.40: Muzică de estradă 14.10: Orchestre de mandolină 14.35: Muzică populară interpretată de Elisabeta Pavel, Dan Moisescu și Florea Netcu 15.00: Muzică din opere 16.30: Două capricii pentru orchestră de Theodor Rogalschi și dansuri din baletul „Tricornul” de Manuel de Falla 16.10: Melodii de estradă 16.30: Melodii populare 17.00: Interpreți de operă — Jeanette Macdonald, Nelson Eddy, Richard Tauber, Grace Moore, Erna Sack, Marcel Wittrisch, Buncikov, Emmy Loose, Ion Dacian, Colette Riedinger, Tatiana Sanina, Nikolai Ruban 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Din cîntecele și dansurile popoarelor 18.35: Suita în stil romînesc de C. Nottara 18.50: Emisiune literară 19.00: Muzică ușoară 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: Istoria teatrului liric romînesc (16) — Baletul contemporan 20.15: Școala și viața 20.35: Muzică corală romînească 21.15: Sonata nr. 5 opus 50 de Alexandr Scriabin — interpretează pianistul Sviatoslav Richter 21.30: Pe teme internaționale 21.40: Melodii populare romînești și ale minorităților naționale 22.00: Interpreți de muzică ușoară 22.40: Muzică instrumentală 23.10: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 21.15: Opera „Othello” de Verdi (acte III și IV) 22.39 — 22.59: Piese instrumentale de compozitori romîni.

JOI 16 MAI Programul I 5.07: Muzică interpretată de fanfara 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri 6.07:

Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.3 „Sat nou, cîntec nou” — cîntece populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.1 Bolerouri 7.30: Sfatul medicului — I fluența factorilor meteorologici asupra boilor 7.35: Anunțuri, muzică 7.4 Piese instrumentale 8.08: Muzică populară 8.30: Concert de muzică ușoară 9.00: Vreau să știu! 9.25: Suită de jocuri populare de Sabin Drăgoi; Cvartet de coarde în mi minor de Ljubom Pîpcoș 10.00: Arit și scene din opere lui Bellini 10.30: Fanfara Fabricii conserve din Tecuci 11.05: Muzică de film 11.30: Rapsodia de Mircea Poj 11.47: Melodii populare romînești și a minorităților naționale 12.27: Cvartet nr. 3 în si bemol major de Schubert 13.10: Muzică din opere 14.00: Concert de prînz 14.30: Muzică ușoară 15.0 Melodii populare din Ardeal 15.30: Ca țonete interpretate de Valentin Teod rian, Benjamina Gigli, Mario Lanz Giuseppe di Stefano 15.50: „Simfon ploieșteană” de Paul Constantinescu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Liedu de Hugo Wolf 17.10: Din muzica p poarelor 17.45: Mari scriitori desp teatru 18.00: Muzică din opere 18.3 Lecția de limba franceză (Începători 18.40: Cîntă Mara Ianoli și Florin Doris 19.00: Pagini orchestrale din opere 19.30: Universitatea tehnică radio ciclul chimie 19.50: Transmisiunea co certului Orchestrei simfonice a Radiotel viziunii, dirijor Jean Paul Kred (Franța), solist pianistul Gheorghe Ha moș. În pauză: Poezia romînească pes hotare — montaj radiofonic 22.55: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Jocuri populare 10.30: Muzică din opere 10.55: Cîntece pentru pace și prietenie 11.15: Arit literar — Pe valea Bistriței 11.30: Muzică distractivă 12.05: Din operele l Weber 12.35: Muzică ușoară 13.00: Muzică corală 13.30: Note de lector — N volume de versuri ale poezilor noștri 13.40: Muzică populară rusă 14.1 Piese de estradă 14.35: Concertul nr. în re major de Paganini — solist Ion Voicu 15.10: Muzică ușoară d Boris Karamișev și Iuri Saulski 15.2:

...fost cea a inginerului Virgil Șalvan din Oradea, care a voluat în 1919 la un turneu lăsputat la Paris; 11 ani mai târziu, un elev, Lucian Popescu, în vîrstă de 17 ani,

...adus Romîniei primul titlu european, învingîndu-l prin C.O. pe francezul Kid Olliva. În țara noastră profesionalismul a fost desființat, practicîndu-se boxul amator, al cărui regulament îi fereste de accidente pe tinerii ce practică acest frumos sport al bărbăției și curajului. Dar în țările capitaliste și mai ales în S.U.A. profesionalismul este marele ravagiu. În ultimii ani paginile istoriei boxului au fost de multe ori pătate cu sînge. Pe lista celor recent decedați în ring au figurat, printre alții, și doi foști campioni mondiali, Kid Paett și Davey Moore.

CURCI CU PIEPTUL LAT

„Aș dori să citesc un articol despre rasa de curci bronzată cu pieptul lat. Care sînt avantajele creșterii acestor păsări?”

Ioana LUPU
scriitoare la G.A.S. Clorogtrla,
Raionul Titu,
Regiunea București

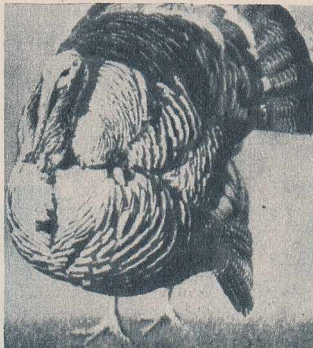
Răspunde dr. S. NICOLIN, de la Consiliul Superior al Agriculturii.

Printre rasele de curci care cresc în țara noastră, caracterizate printr-un colorit distinct al penajului (negru, bron-

zat, gălbui, alb, pestrîț), în ultimii ani se dezvoltă o nouă rasă, binecunoscută și în alte țări crescătoare de păsări, și anume rasa bronzată cu pieptul lat, mai mare și mai productivă decît rasele locale. Gospodăriile de stat Cobadin, Dragalina și în special cea din Giarmata au și acumulat o bogată experiență crescînd anual cîte 10-20.000 de pui.

Caracteristica acestei rase este o dezvoltare mai intensă și mai rapidă a tineretului, care la vîrsta de 6 luni atinge în medie 5,3 kg la femele și 8 kg la masculi, față de 2,8 kg și 4,3 kg la alte rase; la un an atinge 7,3 kg și 12,3 kg față de 3,8 kg și 6,9 kg, iar la 18 luni curcanii ajung la 19-20 kg și chiar 24 kg (greutate obținută la Stațiunea experimentală zootehnică Rușeșu din Regiunea Galați). Numai mușchii pectorali (pieptul) la curcanii din această rasă pot cîntări 3-4 kg, reprezentînd 15-20% din greutatea lor vie înainte de tăiere.

Cu toată greutatea lor corporală mai mare, curcele din rasa bronzată cu pieptul lat se cresc mai economic decît celelalte rase, fiindcă consumul de hrană pentru realizarea unui spor în greutate este

mai redus, ele dezvoltîndu-se mai repede. Din punct de vedere al producției de ouă ele sînt de asemenea superioare celorlalte rase, întrucît producția lor medie anuală este

de 56 ouă față de 46 ouă la celelalte rase.

Datorită calităților pe care le are, rasa de curci bronzată cu pieptul lat se va extinde tot mai mult la noi în țară, crescîndu-se atît rasa curată pentru obținerea de producții superioare de carne de pasăre, cît și pentru a îmbunătăți prin încrucișare celelalte rase de curci existente.

ȘI SUS PE MUNTE...

În articolul „Cetatea formelor și a culorilor” din „Flacăra” nr. 15 se arată, printre altele, că interioarele cabanelor și hotelurilor turistice din munți, loc de odihnă pentru mii de oameni ai muncii, pot și ele deveni un mijloc de educație a bunului-gust. Bundoară, la Cota 1400 și la hotelul „Predeal” se află reproduceri ale unor peisaje cunoscute. Din păcate, ochiul vizitatorului e prost educat prin petele urite de culoare în gustul cromolitografiilor dulcege, datorite în acest caz reproducerii neglijente care a denaturat picturi remarcabile. Asemenea reproduceri nu-și ating nici măcar scopurile ornamentale, fără să mai pomenim de cele educative. De asemenea mai sînt expuse în unele cabane fotografii de proastă calitate sau afișe prăfuite și deteriorate. Și asta în imediata vecinătate a unor peisaje de frumusețea și măreția celor oferite de munții noștri!

Socotesc că O.N.T. ar trebui să-și îndrepte atenția și către acest aspect, cîtuși de puțin minor. Dacă nu e posibilă achiziționarea cîte unui tablou, două, pentru săliile de mese sau holuri, ceea ce ar fi ideal, se pot procura reproduceri bune, de dimensiuni mari, aflate în comerț. Evident, e necesar un discernămint deosebit, cîci pînă în prezent alegerea operelor reproduce s-a făcut, după părerea mea, pe linia mirinei rezistențe. Comerțul oferă, pe lângă piese valoroase (Luchian, Pallady, Petrascu), și unele lucrări mediocre. Ori este normal ca

tocmai pentru forma de largă popularizare la care m-am referit mai sus, să se apeleze exclusiv la lucrări de înaltă înmîta artistică, reproduse cît mai fidel față de original.

Ing. Valentin IONESCU
Institutul de fizică atomică

DE SCURT

N. ROȘU-Brașov, V. GRISARU-Galați, N. TUDOR-Craiova și alții cititori care ne-au semnalat că nu găsim „Flacăra” la chioșcuri le răspundem că singura modalitate de a-și asigura primirea cu regularitate a revistei este contractarea de abonamente. Abonamentele se pot face la orice oficiu poștal, factor poștal sau difuzor voluntar din întreprinderi; abonamentele se pot face în fiecare lună pentru următoarele 3, 6 sau 12 luni. Prin achitarea abonamentului pînă la data de 14 a lunii abonatul își asigură primirea revistei cu începere de la primul număr al lunii viitoare.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Manase Ionescu, controlor tehnic, București, șos. Ștefan cel Mare, bloc 29, sc. 1, ap. 16, Rn. 1 Mai; teme diverse, ilustrate; Vasile Niculăreasa, student, Timișoara, Complexul studentesc, bloc 3; literatură, tehnică, ilustrate; Aniela Arvanitache, elevă, Tr. Severin, str. Bolintineanu nr. 15; ilustrate; Cornel Florentin, muncitor, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 135, sc. A, ap. 1; muzică, film, sport; Ioan Velici și Alexandru Sarközi, muncitori, Hunedoara, O.M., bloc 78, ap. 8, cam. 2; artă, ilustrate; Janelia Olaru, studentă, Iași, str. Stolcescu, bloc B, Copou; muzică, sport, biologie, ilustrate; Vissarion Bealcovschi, profesor, com. Gîrișu de Criș, Rn. Oradea; istorie, arheologie, pedagogie, ilustra-

te; Virgil Stănescu, student, Brașov, Căminul nr. 1, str. Memorandului nr. 4; ilustrate, teme diverse; I.S. Bronștein, Celeabinsk, Poșta centrală, post-restant, U.R.S.S.: filatelle; Lidia Marcu, elevă, Pașcani, str. 30 Decembrie nr. 20; ilustrate; Aleksander Swiecicki, Hajnowka os. M. Konopnickiej 3/11, R.P. Polonă; filatelle; Michel Boltromiuk, Warszawa 12, ul. Kazimierzowska 46/48, R.P. Polonă; filatelle (în polonă, rusă, germană); Jozef Gruca, Borki Wielkie, pow. Oleśno Sl., woj. Opole, R.P. Polonă; filatelle (în polonă, rusă, germană).

DE LA FOTOCORRESPONDENȚI

Noul hotel „Perla” de la Mamaia își așteaptă oaspeții estivali. (C. Mocanu, activist cultural, Techirghiol)

Duminică la biblioteca din Săleșu Superior, Raionul Harghita. (Virgil Onoțu, Deva)

li și duete din operele 16.10: tece 16.30: Soliști și orchestre de zică populară din diferite orașe ale li 17.00: Cvartetul nr. 2 în mi minor Zeno Vancea 17.30: Sfatul medicului (luare) 17.35: Anunțuri, reclame, mu- 18.05: Muzică de estradă 18.16: rtațiuni simfonice de Mircea Basarab 00: Tineretea ne e dragă! 19.30: Corul dioteleviziunii 20.00: Scrișori din țară 10: Muzică distractivă 20.30: Noapte ă, copii! 20.40: Cîntece populare în- prețate de George Folescu 21.12: zică de dans 21.45: Părinți și copii 00: Seară de dans cu Horia Șerbănescu ăadu Zaharescu 23.10: Ciclul „George escu, compozitor” — Suita pentru n, interpretează Nicolae Caravia 41: Muzică de dans.

Programul III 21.12—23.00: Teatru la profon — „Hamlet” de William Shake- are, cu Ludovic Antal, Tanți Cocea, istanții Codrescu, Silviu Stănculescu, Marinescu, Elena Sereda, Villi Ronea, rel Ghișescu, Marcel Anghelescu ș.a. INERI 17 MAI Programul I 5.07: uri populare 5.20: Emisiunea pentru e 5.30: Muzică distractivă 6.07: Cî- ce de muncă 6.20: Gimnastică 6.35: lodii de estradă 6.45: Salut voios de nler! 7.10: Cîntece populare 7.30: ul medicului — Îngrijirea dinților timpul sarcinii 7.35: Anunțuri, mu- l 7.45: Muzică ușoară 8.08: Din cele l cunoscute liederuri 8.30: „Imagini edorene”, suită pentru orchestră de lbert Winkler; Triptic simfonic de men Petra-Basacopol 9.00: Muzică ulară 9.30: Scene din opere 10.00: creația corală a compozitorilor tri 10.30: Muzică de estradă 11.05: o pentru coarde de Cornel Țăranu 29: Dansuri din opere 11.52: Repor- 12.00: Cîntece 12.20: Formații de ărași 12.35: Suita a doua de aril dansuri vechi de Respighi 13.10: purturi 14.00: Concert de prînz 10: Muzică din opera „Culegătorii stele” de Florin Comișel 15.30: zică ușoară 15.45: Suita nr. 1 în major de Johann Sebastian Bach 15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra muzică populară „Miorița” a Teatru-

lui muzical „Gheorghe Dima” din Brașov 17.10: Muzică interpretată de fanfară 17.30: În slujba patriei 18.00: Muzică din opere 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Muzică ușoară 19.00: Soprana Maria Goia și flautistul Octavian Simon din Cluj 19.30: Universitatea tehnică radio — ciclul energetic! 19.45: Cîntă Ana Pacatiuș și Constantin Busuioc 20.15: Din creația compozitorului Ion Hartularu Darcele 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică de dans 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Cîntece din folclorul nou 22.25: Melodii lirice 23.00: Concert de noapte.

Programul II 10.10: Muzică de cameră de Prokofiev 10.45: Muzică populară românească și a minorităților naționale 11.15: Universitatea tehnică radio—ciclul chimie (reluare) 11.30: Concert distractiv interpretat de fanfară 12.05: Uvertura „Moldova” de Al. Flechtenmacher; Două uverturi la baladă „Mînăstirea Argeșului” de Jacob Mureșianu 12.35: Cîntă Sorina Dan și Nicolae Nițescu 12.55: Muzică din opera „Orfeu” de Monteverdi 13.30: Limba noastră (reluare) 13.40: Cîntece și jocuri populare din Moldova 14.10: Cîntece pionieresti 14.35: Muzică de estradă 15.00: Actualitatea în țările socialiste 15.25: Din folclorul popoarelor 16.10: Muzică ușoară interpretată la pian 16.30: Orchestre de mandoline 16.45: Cuplete din opere 17.00: Melodii populare romînesti 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia a II-a în re minor de Sigismund Toduț 18.45: Recital de poezie Tudor Arghezi 19.00: Muzică de dans 19.30: Teatru la microfon — „Prima rîndnică”, vedea de A. Ulianski, cu Cornel Vulpe, Tamara Buculeanu, Gh. Oprina, Rodica Tapalagă ș.a. 20.25: Muzică 21.15: Muzică populară 21.45: Ciclul „Pagini din muzica preclasică” — Melodrama și comedia muzicală la Roma 22.15: Muzică de estradă 22.30: Moment poetic — Din lirica bulgară 22.35: Sonata nr. 12 în mi bemol major pentru vioară și pian de Mozart 23.10: Fragmente din opera „Oaspețele de piatră” de Dargomijski 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Seară de muzică de cameră de compozitori romîni 22.00—22.59: Concert de estradă.

SÎMBĂȚA 18 MAI Programul I 5.07: Muzică interpretată de fanfară 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri populare romînesti și ale minorităților naționale 6.07: Muzică ușoară la acordeon 6.20: Gimnastică 6.35: Orchestra de muzică populară a Casei de cultură din Alexandria, Regiunea București 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Mici piese de estradă 7.30: Sfatul medicului — Igiena personală în timpul călduros 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Marșuri sportive 8.08: Muzică distractivă 8.30: Poemul simfonic „Planeta îndepărtată” de Boris Maltzel 9.00: Roza vînturilor 9.25: Muzică populară cerută de ascultători 10.00: Muzică de estradă 10.15: Cîntece pentru cei mici 10.30: Concertul pentru vioară și orchestră de Dorian Varga — solist Virgil Pop 11.05: Din cîntecele și dansurile popoarelor 11.28: Duete de dragoste din opere 12.00: Sonate de Scarlatti (pianista Clara Haskil) 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Muzică ușoară 13.10: Simfonia a V-a în si bemol major de Schubert 14.00: Muzică ușoară 14.30: Muzică populară interpretată de Artemiza Bejan, acordeonistul Victor Bulzan și flauterașul Ion Sasu 15.00: Concert de prînz 15.45: Actualitatea literară în ziarle și revistele noastre 16.00: Muzică ușoară 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra de muzică populară a Filarmonicii de stat Oradea 17.10: Fragmente din opera „Pescuitorii de perle” de Bizet 17.50: Muzică de estradă 18.00: Ciclul „George Enescu — interpret”. În program, piese pentru vioară 18.20: Program muzical pentru frunțași în producție 19.00: În pas cu știința 19.20: Orchestra de estradă a Radioteleviziunii dirijată de Sile Dinicu. Soliști Bărbel Wachholz, Armin Kempf și Georg Ots 19.40: Muzică de dans 20.10: Seară de dans cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu 21.05: Muzică instrumentală 21.15: Carnet plastic 21.25: Melodii populare cerute de ascultători 22.25: Muzică de

dans 23.05: „Simfonia Alpilor” de Richard Strauss.

Programul II 10.10: Suita nr. 3 pentru cvartet de coarde de Sulhan Tzintzadze; Sonata pentru flaut solo de compozitorul suedez Erik Bäck 10.35: Concert din opere 11.15: Universitatea tehnică radio (reluare) 11.30: Dansuri de estradă 12.05: Jocuri populare 12.15: Orchestra de mandoline a Complexului de industrializare a lemnului din Rîmnicu-Vlcea 12.35: Din operele compozitorului Nico Dostal 13.15: Melodii populare din țări socialiste 13.40: În excursie — Muzică ușoară romînească 14.10: Lieder 14.35: Melodii de dragoste 15.00: Din prelucrările de folclor ale compozitorilor noștri 15.23: Concertul nr. 2 în do minor pentru pian și orchestră de Serghei Rahmantinov — solist Dan Grigore 16.10: Cîntece și prelucrări corale de C. Palade 16.30: Știința în slujba păcii 16.40: Piese instrumentale de Ciprian Porumbescu 17.00: Melodii de estradă 17.30: Însemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Arii din opere 18.35: Fragmente din „Divertismentul rustic” de Sabin Drăgoi 19.00: Muzică populară cerută de ascultători 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică de dans 20.10: Cîntă Cliff Richard 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Romanțe 21.10: Muzică de dans 21.45: Agenda teatrală 22.00: Muzică de dans 22.35: Muzică de cameră de Joseph Haydn 23.10: Muzică de dans.

Programul III 21.10: Fragmente din cantata „Carmina burana” de Carl Orff 22.20—22.59: Concert de noapte.

În pagina 4: PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”.
Macheta: Ion Vulpescu

Ascultați sfatul meu:

Cele mai plăcute și interesante
EXCURSII PE DUNĂRE
în lunile MAI și IUNIE

le puteți face cu elegantele motonave fluviale
„OLTENITA” și „CARPAȚI”

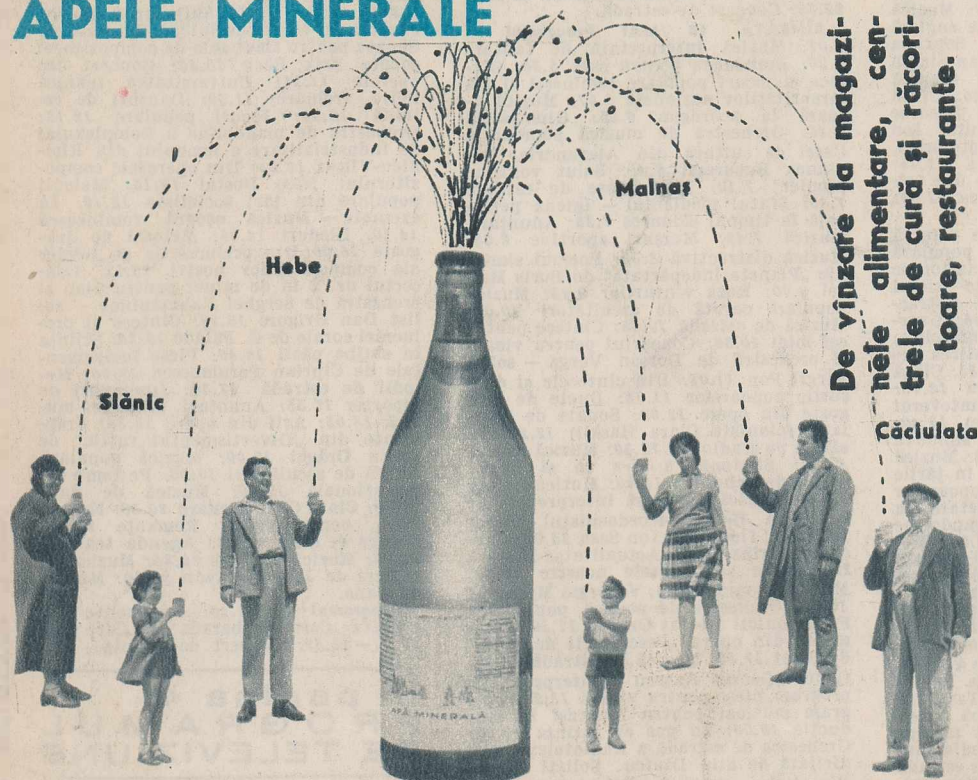
Itinerarul: Giurgiu — Turnu-Severin — Porțile de fier — Cazane — Giurgiu. Popasuri pe insula Ada-Kaleh și la Turnu-Severin.

Trei zile de neuitat!

Informații și înscrieri la toate agențiile și filialele
O. N. T. „CARPAȚI”

APELE MINERALE

De vânzare la magazini
alimentare, cen-
trele de cură și răcori-
toare, restaurante.

UN IZVOR DE SĂNĂTATE

BEȚI APE MINERALE NATURALE!

PĂRINȚI!

De 1 iunie oferiți jucării copiilor dv.
Telefonul cu sonerie, piticul călător, mo-
tocițeta cu ataș, trenul de manevră,
macaraua turn, camionul basculant ș. a.

Jucăriile mecanizate și nemeca-
nizate produse de fabricile:

„BUCURIA COPIILOR”

— București

„AMBALAJUL METALIC”

— Timișoara

„9 MAI” — Lugoj

Rezistente, frumoase și instructive